

2019'da Avrupa'da Mahpuslar ve Hapishaneler: SPACE I raporunun Temel Bulguları

Marcelo F. Aebi ve Mélanie M. Tiago
Türkçe Çeviri: Ali Rıza Çangırılıoğlu

1. Giriş

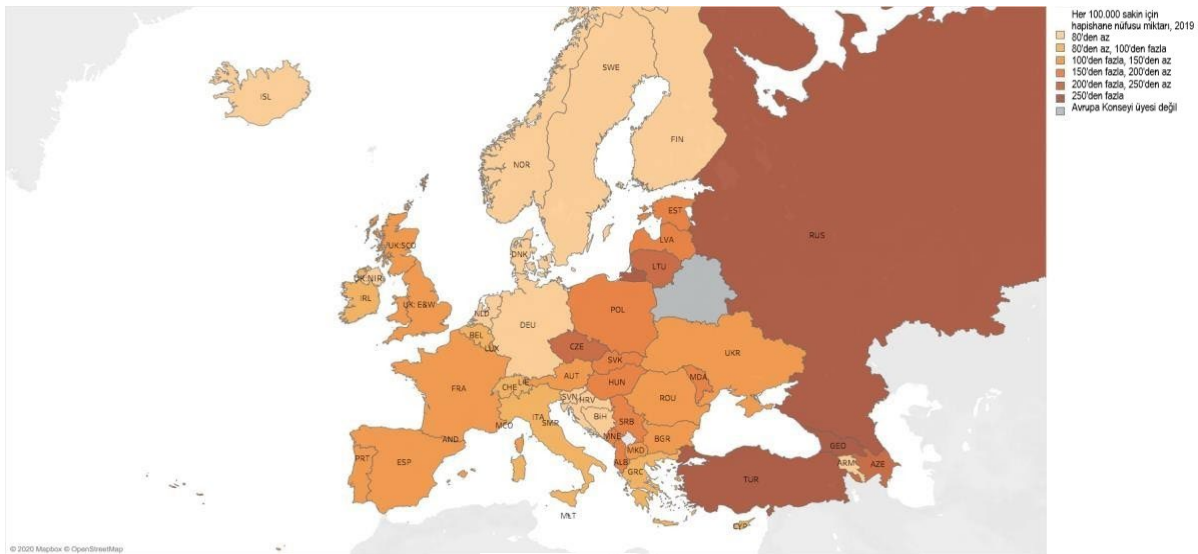
Bu doküman, daha çok SPACE I kısa adıyla bilinen *2019 Avrupa Konseyi Hapishane Nüfuslarına ilişkin Yıllık Ceza İstatistikleri* çalışmasının ana bulgularını özetlemektedir. Burada sunulan miktarlar ve yüzdeler *Avrupa medyan değerlerine* karşılık gelmektedir ve 10'dan düşük olmadıkları sürece metinde yuvarlak rakamlar halinde sunulmuştur; özellikle miktarlar, her bir ülkenin nüfusuna göre ağırlıklı veriler temelinde hesaplanmıştır (daha fazla ayrıntı için *Metodoloji* kısmına bakın). Devlet düzeyindeki ayrıntılı veriler, dokümanın sonundaki Tablo 3 ve 4'te verilmiştir.

47 Avrupa Konseyi üye devletindeki 52 hapishane idaresinden kırk beş (45) tanesi SPACE I 2019 anketini cevaplamıştır; bu da %87'lik bir katılım oranına karşılık gelmektedir. Aşağıdaki hapishane idareleri ankete cevap vermemiştir: Belçika, Bosna Hersek (Devlet düzeyi, Federal düzey ve Sırp Cumhuriyeti), Gürcistan, Malta ve Ukrayna. Bununla birlikte Belçika, Sırp Cumhuriyeti (Bosna Hersek), Gürcistan, Malta ve Ukrayna'daki mahpusların toplam sayısı ve ayrıca Belçika, Sırp Cumhuriyeti: (Bosna Hersek), Gürcistan ve Malta'daki hapishane kurumlarının toplam kapasitesi ile ilgili veriler başka kaynaklardan alınmıştır (daha fazla bilgi için SPACE I, 2019, Tablo 3 ve 16 ile ilgili yorumlara bakın) ve dolayısıyla ilgili Avrupa medyan değerlerinin hesaplanmasına dâhil edilmiştir.

2. Stok göstergeleri: 31 Ocak 2019 itibariyle Hapishaneler ve Mahpuslar

31 Ocak 2019 tarihinde, haklarında veri bulunan Avrupa Konseyi üye devletlerindeki ceza infaz kurumlarında 1.540.484 mahpus vardı. Bu, her 100.000 sakin için 106 mahpustan oluşan bir Avrupa hapishane nüfusu miktarına karşılık gelmektedir.

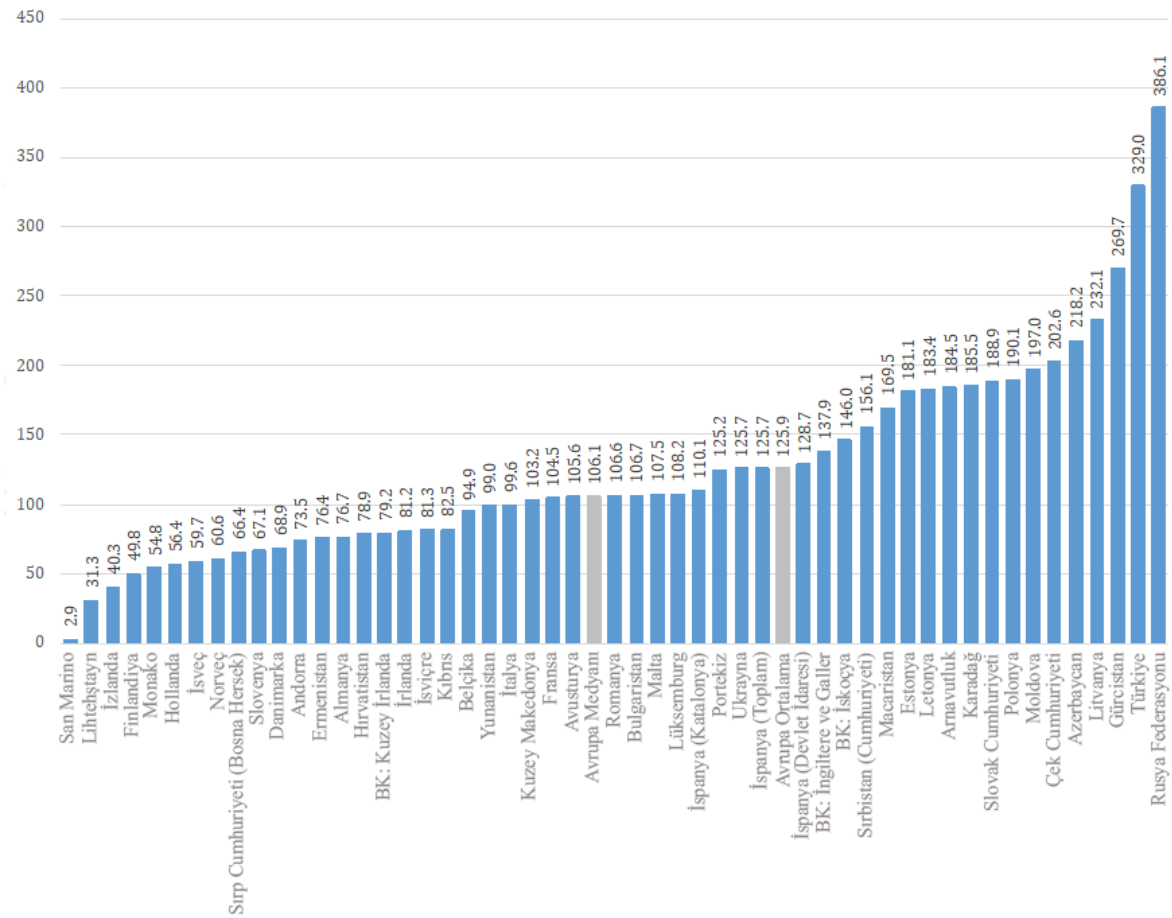
Harita 1. 31 Ocak 2019 tarihinde hapishane nüfusu miktarları (her 100.000 sakin için mahpus sayısı) (N=50)

Harita 1'de hapisane nüfusu miktarları Avrupa genelinde altı kategoride (her 100.000 sakin için 80'den az mahpustan 250 veya daha fazla mahpusa kadar) verilmekte, Şekil 1'de ise bu miktarların ülkelere göre ayrıntılı dağılımı gösterilmektedir.

En yüksek hapisane nüfusu miktarları (yani her 100.000 sakin için 250 mahpustan fazla) Rusya Federasyonu, Türkiye ve Gürcistan'da bulunmaktadır; bu ülkeleri (her 100.000 sakin için 200 mahpustan fazla miktarlarla) Litvanya, Azerbaycan ve Çek Cumhuriyeti izlemektedir; en düşük hapisane nüfusları (yani her 100.000 sakin için 80 mahpustan az) ise İskandinav ülkelerine, Balkan bölgesindeki birkaç ülkeye ve Almanya, Hollanda, İzlanda ve Kuzey İrlanda'ya (BK) dağılmıştır.

Şekil 1. 31 Ocak 2019 tarihinde hapisane nüfusu miktarları (her 100.000 sakin için mahpus) (N=50)

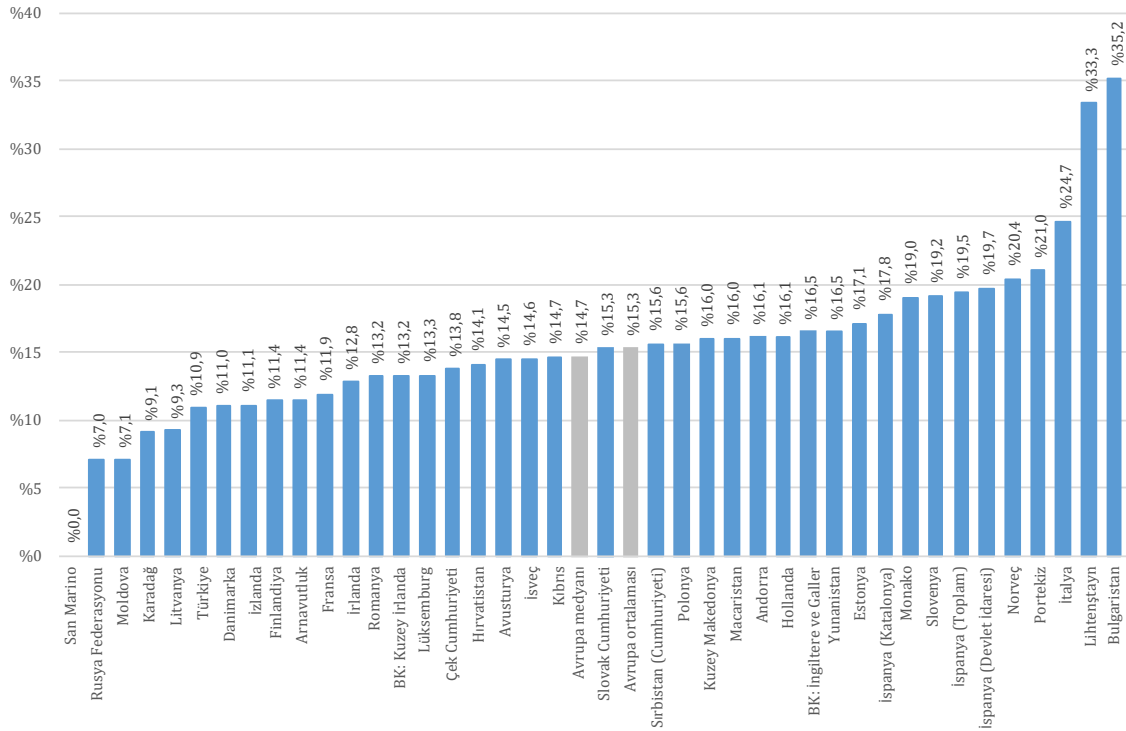
Avrupa ceza infaz kurumlarında tutulan mahpusların özellikleri

Hapishane nüfusunun yaşı

Avrupa ceza infaz kurumlarında tutulan mahpusların medyan yaşı 35'tir. Mahpusların medyan yaşının 25 olduğu Finlandiya istisnadır; en az bir milyon sakini olan ülkelerde, bu yaş 31 ile 39 arasında değişmektedir (SPACE I, Tablo 6'ya bakın).

Mahpusların yüzde on beşi (%15) 50 veya üstü yaştaadır (SPACE I, Tablo 6'ya bakın). Otuz dokuz hapishane idaresi, Şekil 2'de sunulan, yaşlanan Avrupa hapishane nüfuslarına ilişki bu gösterge hakkında veri sağlamıştır. Elli yaş ve üstü mahpusların nispeten yüksek yüzdesi, ortalama hapis uzunluğu (Şekil 12), hapishane nüfusu miktarı (Şekil 1) veya uyuşturucu suçlarından hüküm giymiş mahpusların yüzdesi (Şekil 8) gibi bu çalışmada sunulan diğer göstergelerdeki ülke sıralaması ile doğrudan bağlantılı değildir. Bu gösterge ile aşağıdaki Tablo 1'de sunulan göstergeler karşılaştırıldığında, örneğin Norveç'te hapishane nüfusu miktarının ve ortalama hapis uzunluğunun çok düşük olduğu, ancak bu ülkenin aynı zamanda en yüksek 50 yaş veya üstü mahpus yüzdesine sahip 5 ülke arasında yer aldığı görülebilir. Diğer taraftan, Portekiz de söz konusu 5 ülke arasında yer almaktadır ancak yüksek bir hapishane nüfusu miktarına ve çok uzun bir hapis süresine sahiptir. Dağılımın diğer ucunda, Rusya en düşük 50 yaş veya üstü mahpus yüzdesine, ancak aynı zamanda en yüksek hapishane nüfusu miktarına sahiptir. Aslına bakılırsa, yaşlı mahpus yüzdeleri düşük olan birkaç ülke, en yüksek hapishane nüfusu miktarlarına sahip olan ülkeler arasındadır (örneğin Moldova, Karadağ, Litvanya ve Türkiye).

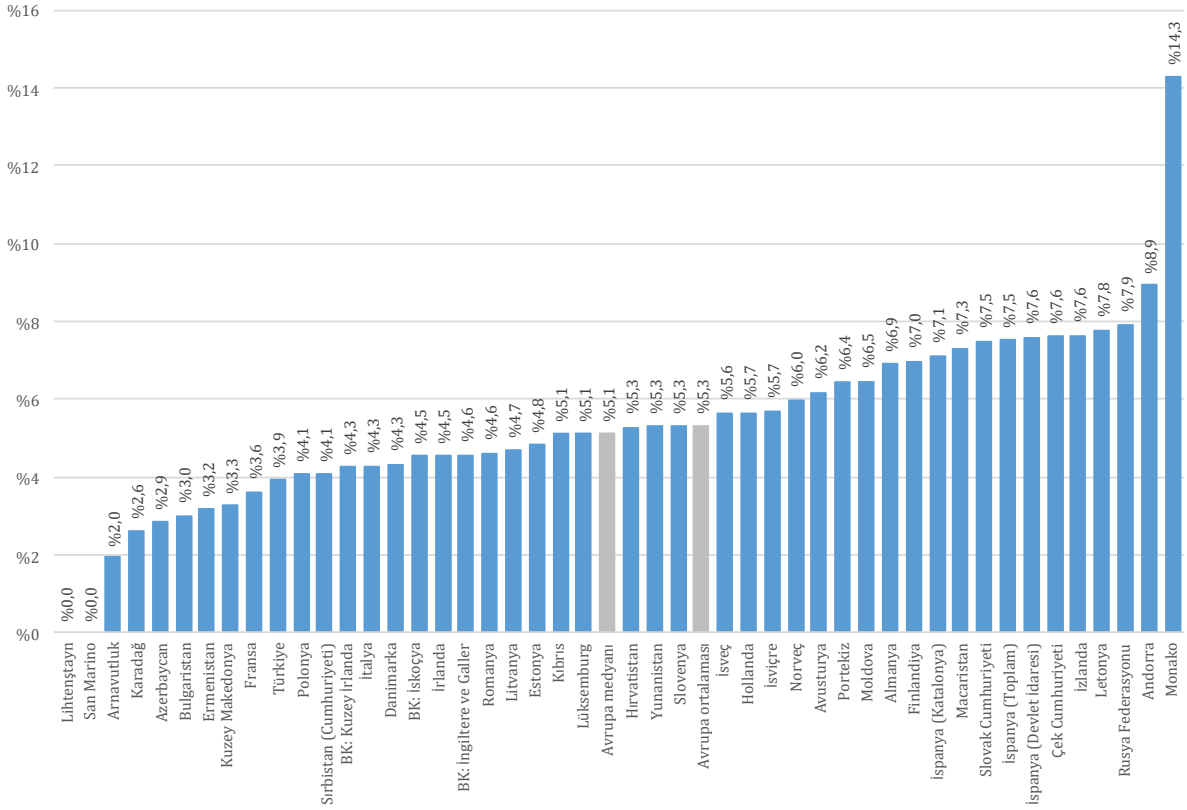
Şekil 2. 31 Ocak 2019 tarihinde hapishane nüfusu içinde 50 yaş veya üstü mahpusların yüzdesi (N=39)

Cinsiyet

Avrupa'daki mahpusların yüzde doksan beşi (%95) erkek, sadece %5'i kadındır (SPACE I, Tablo 7'ye bakın). Ülkeler arasında farklılıklar olmakla beraber, Şekil 3'te görülebileceği gibi ceza infaz kurumlarında az sayıda kadın bulunması Avrupa genelinde görülen bir durumdur. En az bir milyon sakini olan ülkelerde en yüksek oran sadece %7,9 (Rusya Federasyonu) ve en düşük oran %2'dir (Arnavutluk).

Şekil 3. 31 Ocak 2019 tarihinde hapisane nüfusu içinde kadın mahpusların yüzdesi (N=45)

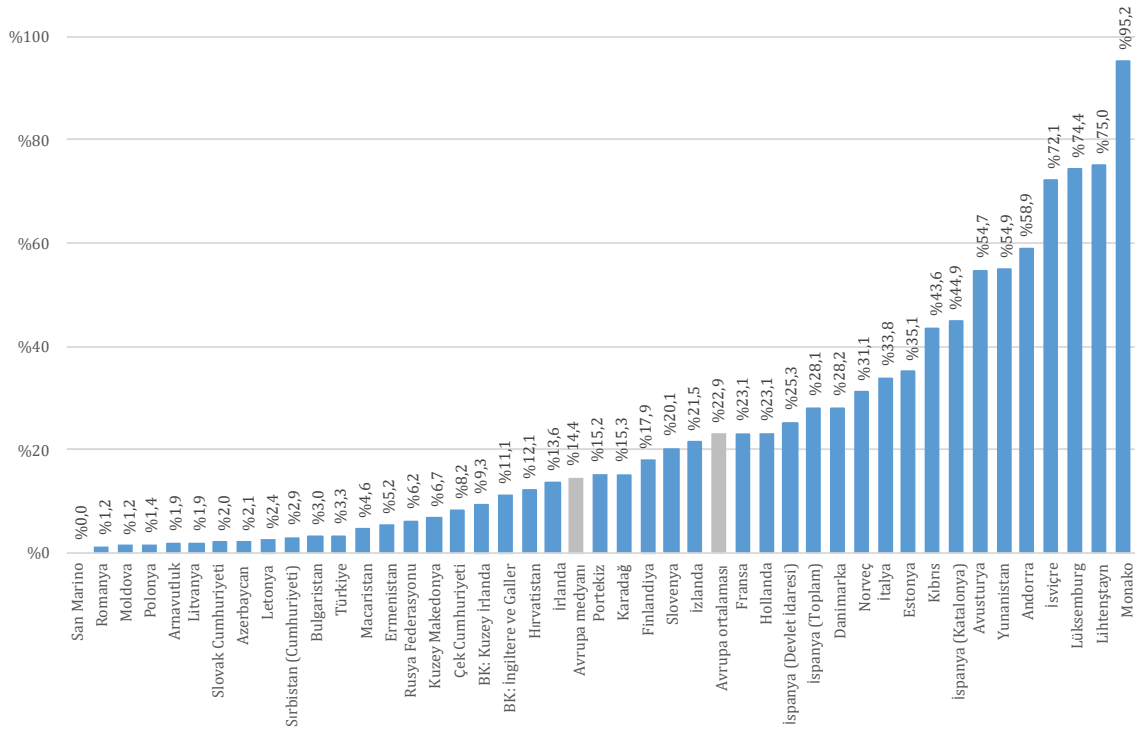
Uyruk

Avrupa'daki mahpusların yüzde on dördü (%14) yabancı uyrukludur, ancak bu yüzde ülkeler arasında büyük ölçüde değişiklik göstermektedir. Bu oran Doğu Avrupa ülkelerinde genellikle %5'in altındadır; Orta ve Batı Avrupa'da ise en az bir milyon sakini olan ülkelerde %2 ile %72 arasında ve küçük ülkelerde sıfırdan %95'e kadar değişmektedir. Bu yüzdeler Şekil 4'te verilmiştir.

Avrupa'daki yabancı mahpusların üçte birinden fazlası AB üye ülkelerindedir (SPACE I, Tablo 13'e bakın).

Sadece birkaç hapisane idaresi kendi hapisanelerinde tutulan yabancıların ikamet durumu hakkında veri sağlamıştır. Bunların arasında yasal mukim statüsüne sahip mahpusların yüzdesi sıfırdan %60'a kadar değişmektedir (SPACE I, Tablo 13'e bakın).

Şekil 4. 31 Ocak 2019 tarihinde hapisane nüfusu içinde yabancı mahpusların yüzdesi (N=42)

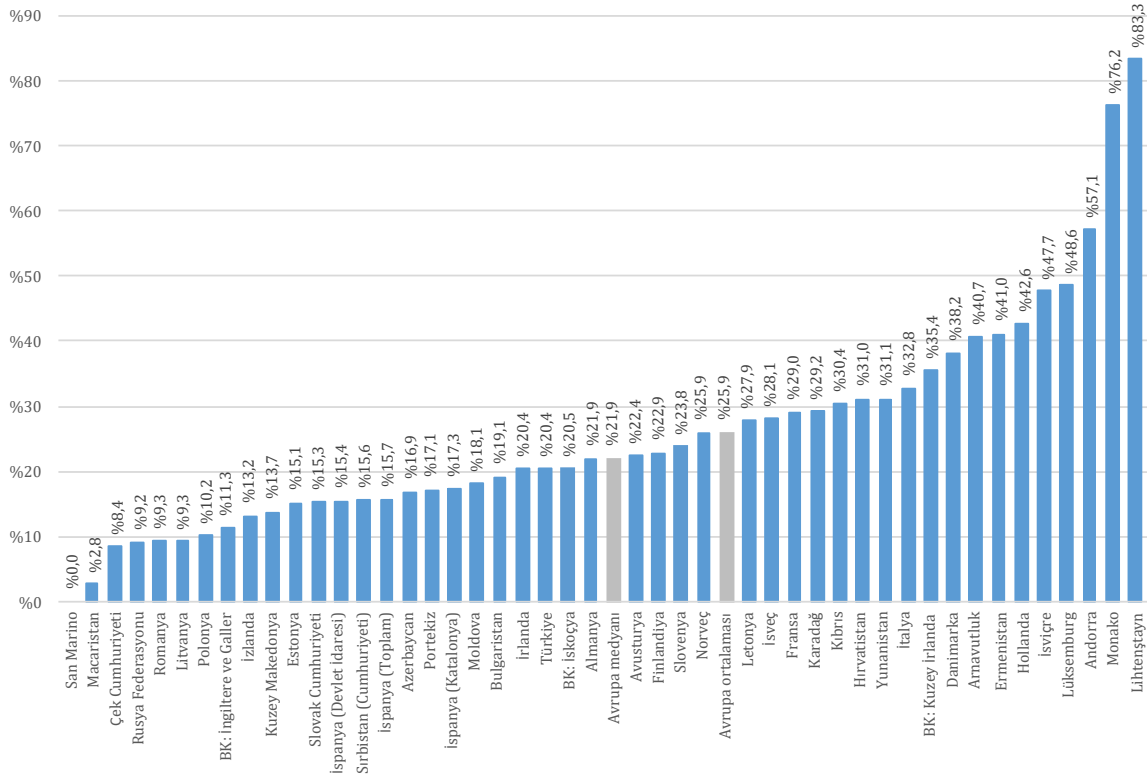
Hukuki statü

Avrupa ceza infaz kurumlarındaki mahpusların yüzde yirmi ikisinin (%22) cezası kesinleşmemiştir (SPACE I, Tablo 8'e bakın). Avrupa Konseyi terminolojisiyle söylenecek olursa, mahpusların % 22'si *tutukluluğu* devam eden *tutuklulardır* (Rec (2006) 13 sayılı Tavsiye Kararına bakın). Ancak uygulamada bu kişilere *tutuklu yargılanan tutuklular* veya kısaca *tutuklu yargılananlar* denmektedir.

Cezası kesinleşmemiş tutukluların yüzdesi ülkeler arasında büyük farklılıklar göstermektedir, en az bir milyon sakini olan ülkelerde %2,8'den başlayarak %48'e kadar çıkmakta, küçük ülkelerde %83'e ulaşmaktadır. Bu yüzdeler Şekil 5'te verilmiştir.

Sorumluluk reddi: Bazı ülkeler, temyiz sürecinin sonuna kadar beklemek yerine, ilk cezalarını almalarından sonra mahpusları *hükümlü mahpus* olarak kabul etmektedir. Sonuç olarak, temyiz başvurusunda bulunmuş olan veya temyiz başvurusunda bulunmak için izin verilen kanuni sınır içinde olan kişiler, cezası kesinleşmemiş tutukluların toplam sayısına dâhil edilmemiştir. Bu, Şekil 5'te gözlemlenen farklılıkların yorumlamasının kesin olmadığı ve her bir ülke tarafından sağlanan yorumların hesaba katılması gerektiği anlamına gelmektedir (SPACE I, Tablo 8 ve

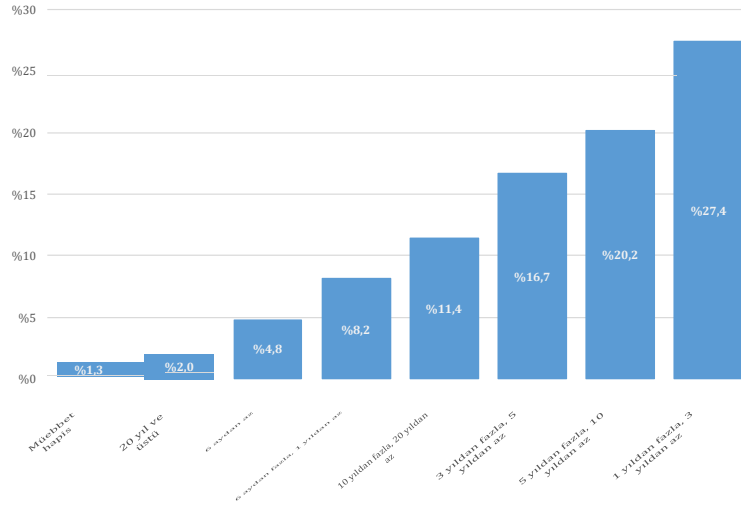
Şekil 5. 31 Ocak 2019 tarihinde hapisane nüfusu içinde cezası kesinleşmemiş tutukluların yüzdesi (N=45)

Verilen cezanın uzunluğu

Şekil 6, hüküm giymiş mahpuslar için, verilen cezaların uzunluğunun dağılımını göstermektedir. Bu mahpusların çoğunlukla 1 yıldan fazla, 3 yıldan az (%27), beş yıldan fazla, 10 yıldan az (%20) ve 3 yıldan fazla, 5 yıldan az (%17) cezalar çektikleri görülebilir. Mahpusların sadece %1,3'ü müebbet hapis cezası çekmektedir ve %1'den azı güvenlik tedbirleri kapsamındadır (daha fazla bilgi için SPACE I, Tablo 11'e bakın).

Şekil 6. 31 Ocak 2019 tarihinde çektikleri cezanın uzunluğuna göre hükümlü mahpusların yüzde olarak dağılımı (N=42)

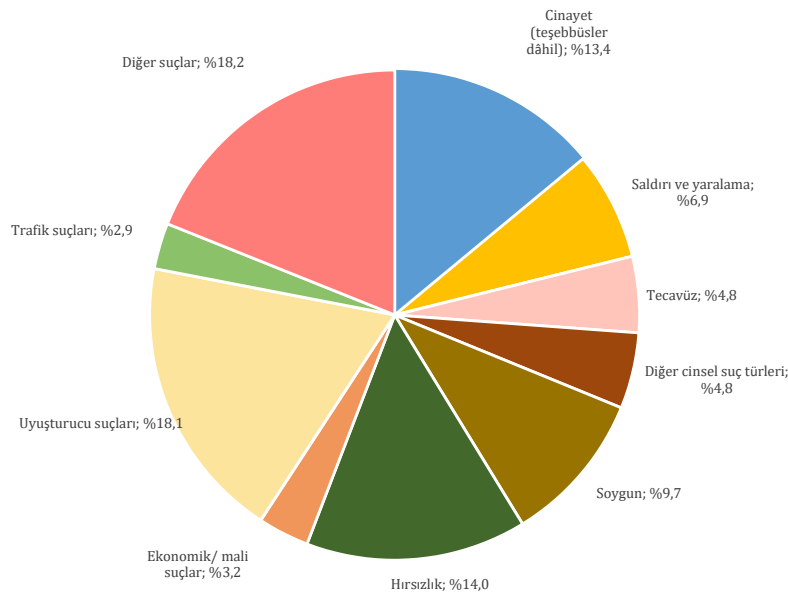

Suç türü

Şekil 7, hükümlü mahpusların ceza aldıkları suçun türüne göre dağılımını göstermektedir (daha fazla ayrıntı için SPACE I, Tablo 9'a bakın). Avrupa ceza infaz kurumlarındaki hükümlü mahpusların %18'inin uyuşturucu suçlarından ceza aldıkları görülebilir. Hırsızlık nedeniyle ceza alanlar (%14) ikinci en büyük kategoriye oluşturmakta, bunu cinayetten ceza alanlar izlemektedir (%13).

Şiddet suçlarından (cinayet, saldırı ve yaralama, tecavüz, diğer cinsel suçlar ve soygun) ceza alan tüm mahpuslar tek bir kategori altında birleştirildiğinde, hapisane nüfusunun %40'ını temsil etmektedir.

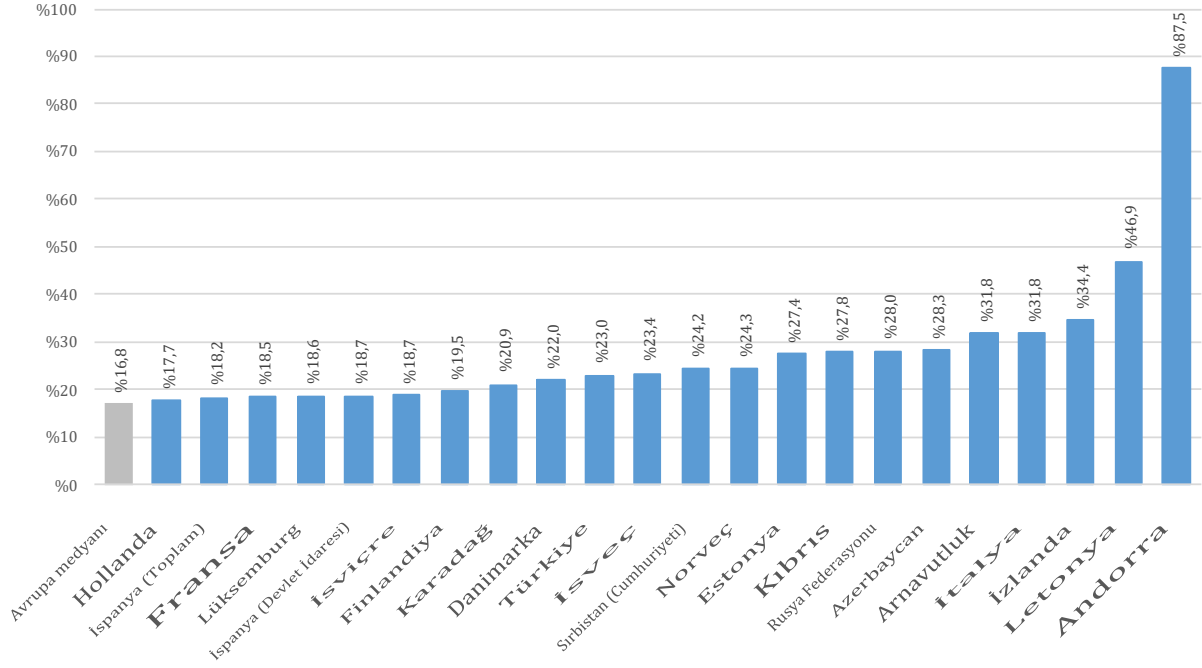
Şekil 7. 31 Ocak 2019 tarihinde ceza aldıkları suçun türüne göre hükümlü mahpusların yüzde olarak dağılımı (N=40)

Uyuşturucu suçlarına odaklanma

Şekil 8'de, uyuşturucu suçları nedeniyle ceza almış mahpusların yüzdesine göre üstteki yarıda yer alan ülkelerin dağılımı gösterilmektedir. Bazı ülkelerde, bu tür suçlardan ceza almış mahpusların hapisane nüfusunun dörtte birinden fazlasını oluşturduğu görülebilir.

Şekil 8. 31 Ocak 2019 tarihinde uyuşturucu suçlarından ceza almış hükümlü mahpusların yüzdesi (dağılımın sadece üst yarısı) (N=21)

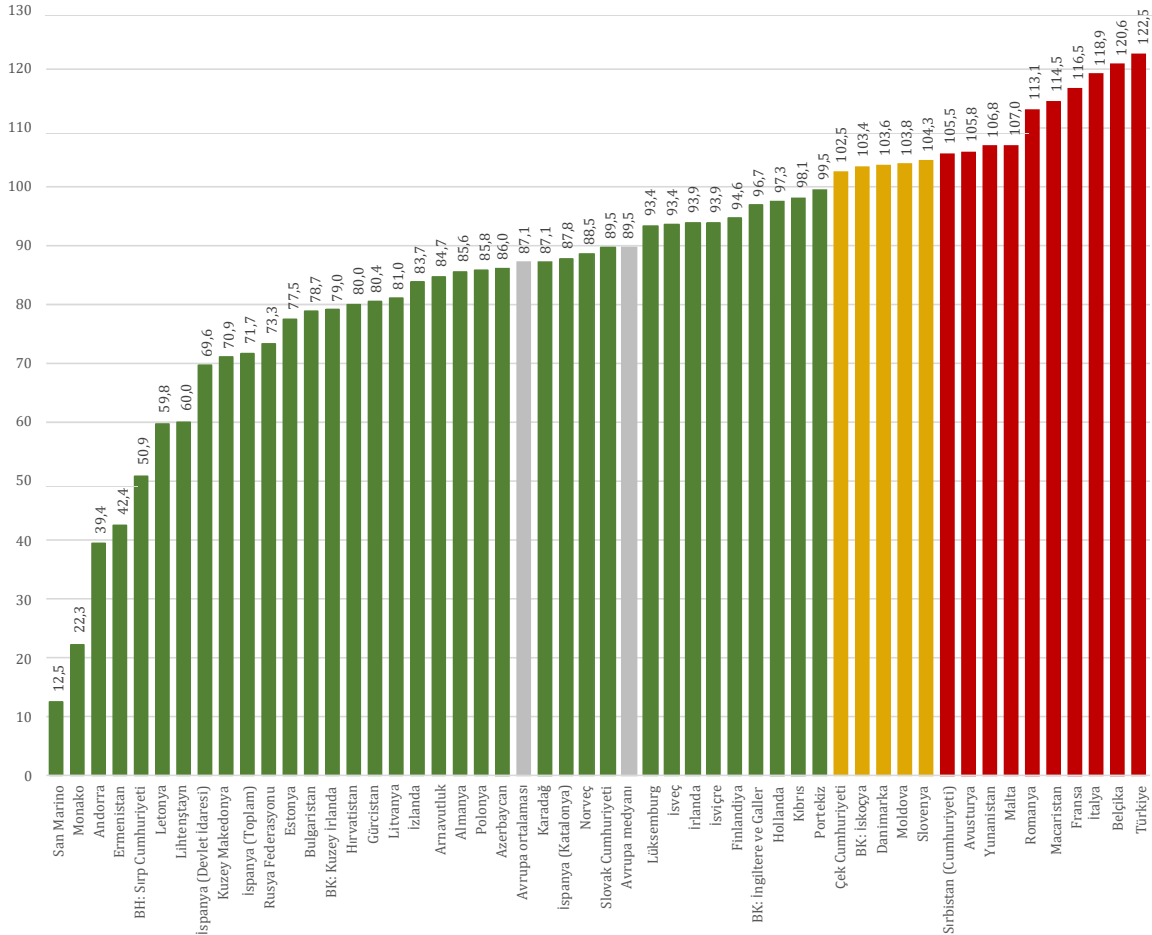
Hapishane yoğunluğu ve aşırı kalabalığı

Hapishane idareleri tarafından sağlanan bilgilere göre, sadece 15 idarenin hapishane yoğunluğu her 100 yer için 100 mahpusun üzerindedir. Bu 15 hapishane idaresi arasında beş tanesinin yoğunluğu 100'den fazla ancak 105'ten azdır; ancak diğer on idare, her 100 yer için 105'ten fazla mahpus miktarları ile ciddi aşırı kalabalık yaşamaktadır. Bu 15 ülke, ülkelerin hapishane yoğunluklarına göre dağılımını gösteren Şekil 9'da farklı renklerde sunulmuştur.

Ayrıca hücrelerin doluluk seviyesinin ilgili verileri sağlayan ülkeler arasında büyük ölçüde farklılık gösterdiği ve her hücre için 0,7 ile 9,6 mahpus arasında değiştiği belirtilmelidir (SPACE I, Tablo 16'ya bakın). Bu, teoride aşırı kalabalık olmayan bazı ceza infaz kurumlarının hücrelerinin pratikte aşırı kalabalık olabileceğini göstermektedir. Kıta düzeyinde, her hücrede yaklaşık 1,4 mahpus vardır.

Sorumluluk reddi: Hapishane kapasitesi ile ilgili veriler ülkeler tarafından sağlanmıştır ve bu nedenle ülkelerin bu konudaki tahminlerine karşılık gelmektedir. Tanım olarak, ceza infaz kurumlarında mevcut yerlerin sayısından daha fazla sayıda mahpus olduğunda aşırı kalabalık söz konusudur. Mevcut yerlerin sayısını (yani ceza infaz kurumlarının kapasitesini) tanımlamak için, ülkelerden bir ceza infaz kurumunun inşa edildiği veya yenilendiği zaman barındırması amaçlanan toplam mahpus sayısına işaret eden *tasarım kapasitesi* kavramını kullanmaları istenmiştir. Ancak birçok ülke, bir ceza infaz kurumunun işlevini koruyarak fiilen barındırabileceği mahpus sayısına işaret eden işletme kapasitesi kavramını kullanmaktadır. Sonuç olarak hapishane yoğunluğu ve aşırı kalabalığı ile ilgili miktarlar, güvenilir ulus-arası karşılaştırmalara olanak vermemektedir.

Şekil 9. 31 Ocak 2019 tarihinde hapishane yoğunluğu (her 100 yer için mahpus sayısı) (N=49)

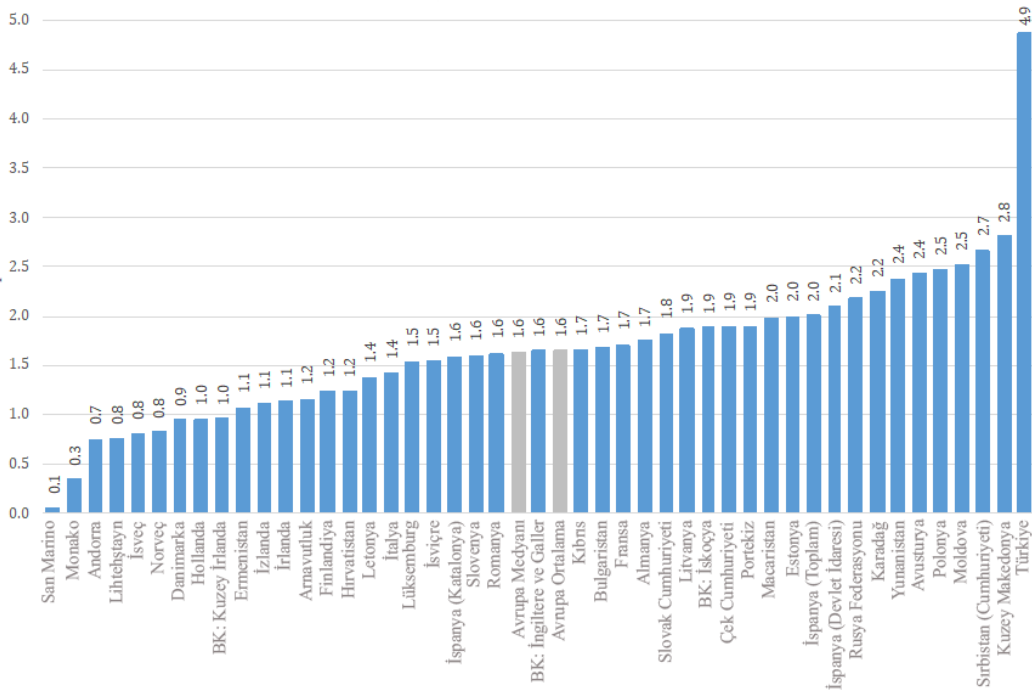

Hapishane personeli

Avrupa düzeyinde, her 1 hapishane personeli için 1,6 mahpus vardır, ancak bu oran ülkeler arasında farklıdır ve Şekil 10'da görülebileceği gibi azami 4,9 mahpusla asgari 0,1 mahpus arasında değişmektedir.

Bu oran infaz koruma personeline dayandığında, infaz koruma memuru başına 2,6 mahpusa çıkmaktadır. Son olarak, hesaplama sadece infaz koruma görevi yapan infaz koruma personeli ile sınırlandırıldığında, sadece infaz koruma görevi yapan infaz koruma personeli başına 2,8 mahpusa çıkmaktadır (SPACE I, Tablo 21'e bakın).

Şekil 10. 31 Ocak 2019 tarihinde bir hapishane personeli için mahpus oranı (N=44)

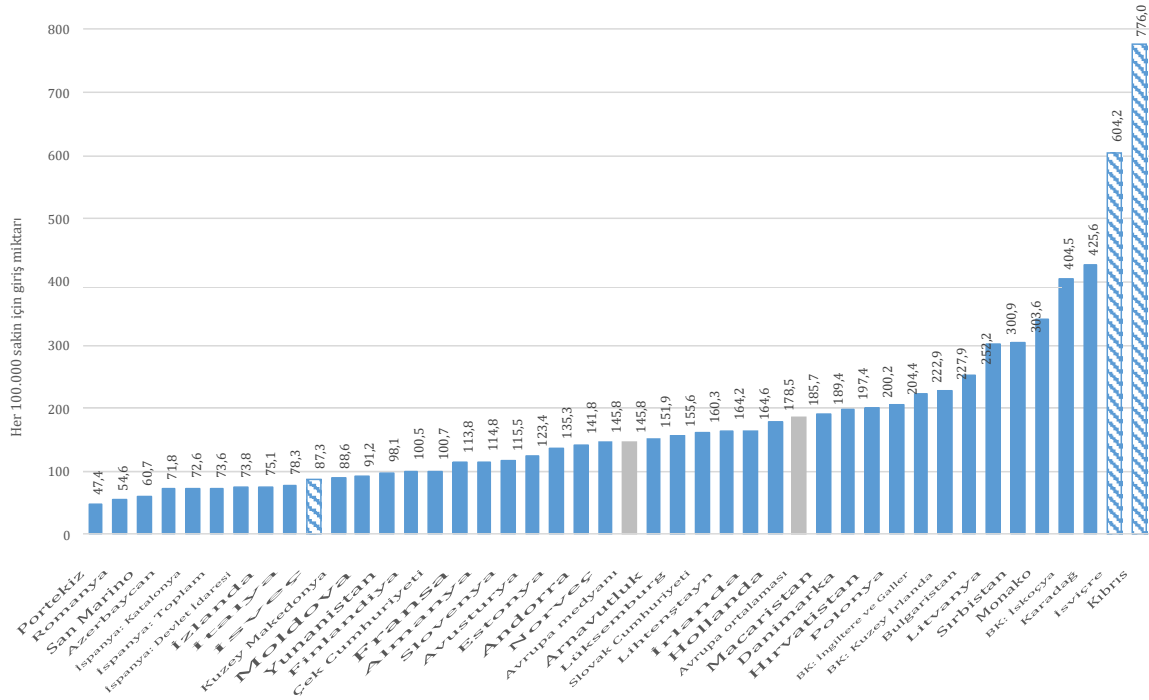

3. Akış göstergeleri: 2018 yılı boyunca girişler, IALI, çıkışlar, devir oranı ve hapis maliyeti

Ceza infaz kurumlarına girişler

2018 yılı boyunca, bu gösterge için veri sağlayan 41 hapishane idaresinin ceza infaz kurumlarına 776.718 giriş yapılmıştır; bu da her 100.000 sakin için 146 girişlik bir Avrupa medyanına karşılık gelmektedir (SPACE I, Tablo 23'e bakın). Şekil 11, ülkelere göre giriş miktarlarını göstermektedir. Kıbrıs, İsveç ve İsviçre, SPACE'in tanımı ile uyumlu olmayan bir giriş tanımı kullanmaktadır; bu nedenle bu ülkelere ait giriş miktarları geri kalan hapishane idarelerinin giriş miktarları ile karşılaştırılabilir değildir ve çizgili çubuklarla gösterilmiştir.

Şekil 11. 2018 yılında her 100.000 sakin için giriş miktarı (N=41)

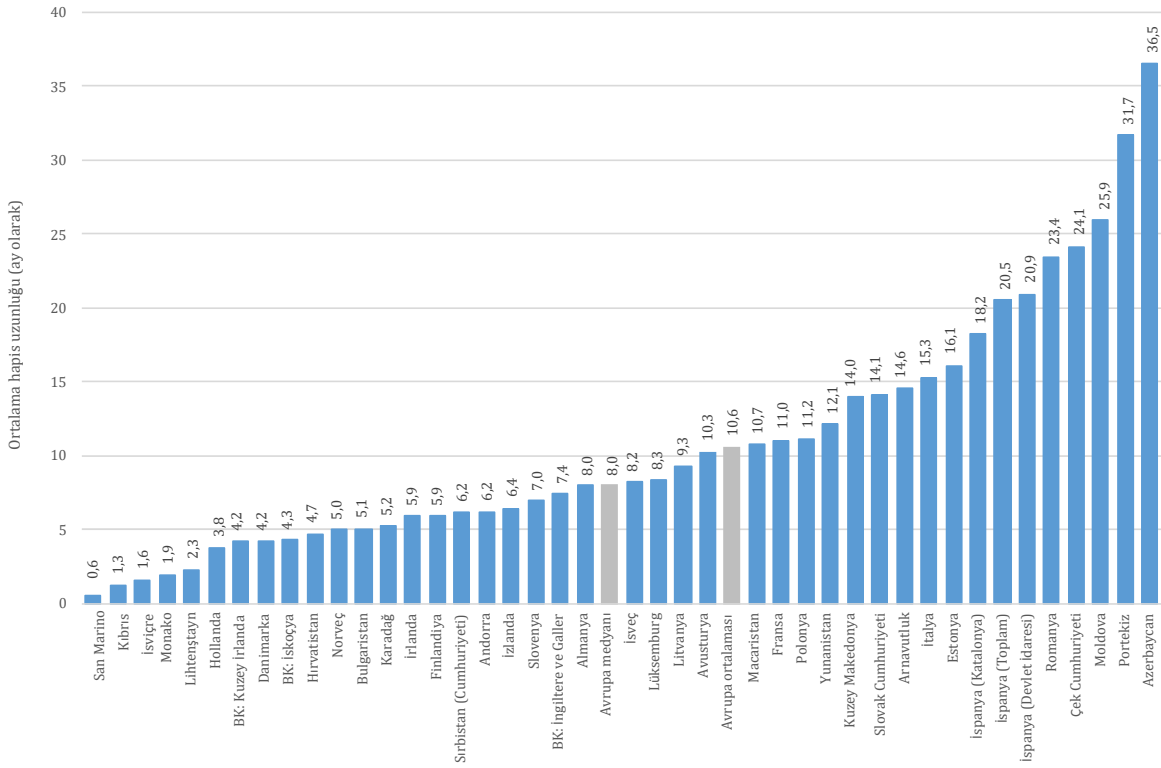

Şekil 11'deki hapis idareleri dağılımının Şekil 1'deki dağılım ile karşılaştırması, giriş miktarları ile hapis nüfusu miktarları arasındaki ilişkinin kesin olmadığını ortaya koymaktadır. Örneğin Portekiz ve İspanya'da giriş miktarları çok düşük ancak hapis nüfusu miktarları yüksekken, Hollanda ve Danimarka'da hapis nüfusu miktarı çok düşük ancak giriş miktarları yüksek veya çok yüksektir (Tablo 1'e bakın). Bu bağlamdaki anahtar etken, bir sonraki kısımda sunulan hapis uzunluğudur.

Ortalama hapis uzunluğu göstergesi (IALI)

2018 yılında Avrupa'da ortalama hapis uzunluğu 8 olmuştur. IALI, mahpusların stok ve akışına bağlı olarak, ayrıca ceza infaz kurumlarında geçirilen toplam gün sayısına bağlı olarak hesaplanmıştır (ayrıntılar için SPACE I, Bölüm E'ye bakın). IALI'nin tahmin edilmesi için kullanılan her iki yöntem de neredeyse aynı hapis uzunluğunu vermektedir. Şekil 12'de, mahpus stok ve akışına bağlı olarak dağılım verilmektedir. Bir önceki karşılaştırmamıza dönüldüğünde, Danimarka ve Hollanda'da mahpusların ceza infaz kurumlarında kalma sürelerinin kısa olma eğiliminde olduğu, Portekiz ve İspanya'da ise ortalama hapis uzunluğunun çok yüksek olduğu görülebilir.

Şekil 12. 2018 yılında ortalama hapis uzunluğu (mahpus stok ve akışına bağlı olarak) (N=41)

Araştırmalar, uzun süreli tutuklulukların genellikle bir ceza adaleti sisteminin cezalandırıcılığı veya yavaşlığı ile ilişkili olduğunu göstermektedir. Hızlı ceza adaleti sistemlerinde ceza prosedürü kısadır; daha az cezalandırıcı ceza adaleti sistemleri ise daha kısa cezalar verme ve/veya mahpusların özgür bırakılmasını kolaylaştırma eğilimi göstermektedir. Pratikte, Şekil 12 Avrupa'da gözlemlenen ortalama hapis uzunluklarında büyük farklılıklar olduğunu göstermektedir.

Hapis uzunluğu ayrıca mahpusun hukuki statüsüne göre de değişmektedir. Cezası kesinleşmemiş mahpuslar için ortalama hapis uzunluğu neredeyse 5 ay, hükümlü mahpuslar için ise 13 aydır (SPACE I, Tablo 31'e bakın).

Ceza infaz kurumlarından çıkışlar (salıvermeler, ölümler ve firarlar)

2018 yılı boyunca, bu gösterge için veri sağlayan 41 hapisane idaresinden 860.647 çıkış olmuştur; bu da her 100.000 sakin için 114 çıkışlık bir Avrupa medyanına karşılık gelmektedir (SPACE I, Tablo 23'e bakın).

2018 yılındaki çıkışların büyük kısmının (%99'dan fazla) nedeni salıvermelerdir. Firarlar çıkışların sadece %0.1'ine, ceza infaz kurumlarında ölümler ise %0,3'üne karşılık gelmektedir (SPACE I, Tablo 26'ya bakın).

Salıvermeler: Avrupa medyanı, her 100.000 sakin için 117 salıvermedir.

Hapishanede ölümler:

2018 yılında Avrupa hapishane ölüm oranı her 10.000 mahpus için 28 olmuştur.

2018 yılında Avrupa hapishane intihar miktarı her 10.000 mahpus için 5,7 olmuştur.

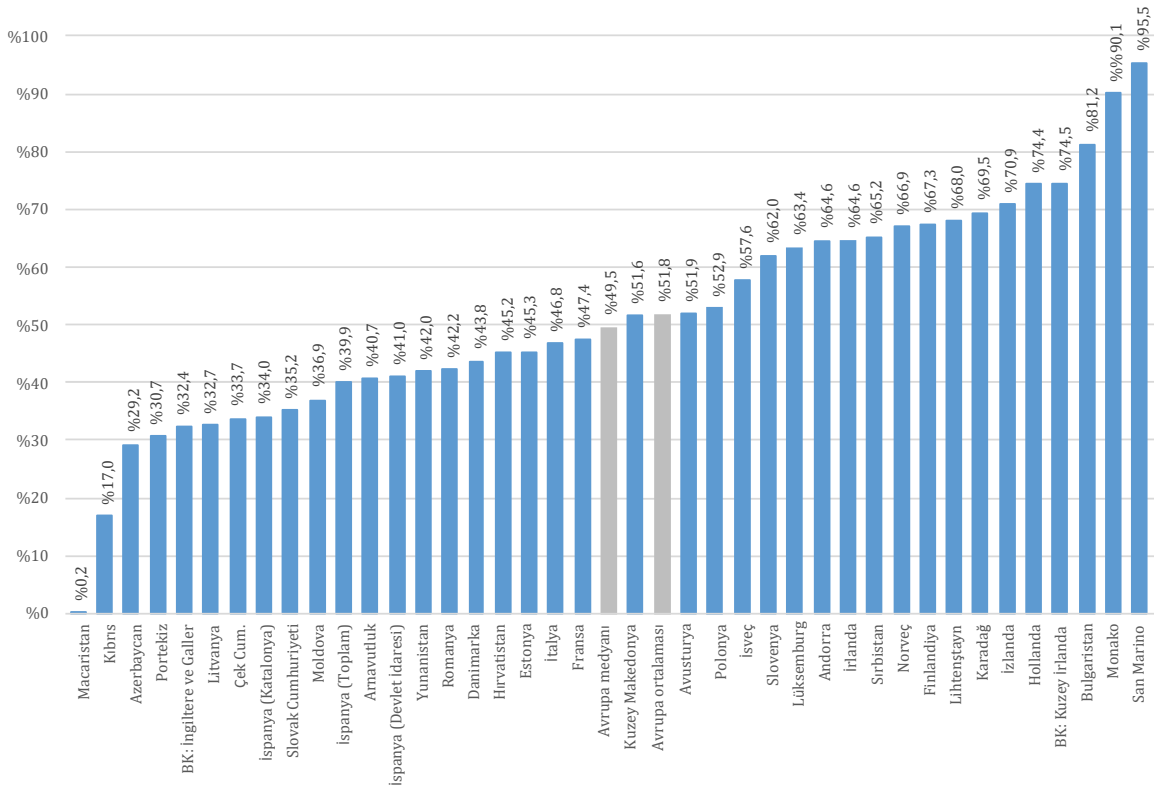
Firarlar: Avrupa medyanı, her 10.000 mahpus için 6 firardır.

Devir oranı

Devir oranı, her 100 potansiyel salıverme başına tahmini salıverme miktarıdır (yani, toplam potansiyel salıverme sayısı içinde fiili salıverme yüzdesi). Hesaplamalar, ham verilere dayanmaktadır: 31 Ocak 2019 tarihindeki hapishane nüfusu (stok) ile 2018 yılındaki giriş (giriş akışı) ve salıverme (salıverme akışı) sayıları. Stokun ve giriş akışının toplamı, yıl boyunca salınması muhtemel mahpusların toplam sayısına ilişkin bir tahmin sağlamaktadır (yani potansiyel salıvermeler). Ardından bu sayı 2018 boyunca gerçekleşen fiili salıverme sayısı ile ilişkilendirilmiştir. Düşük bir devir oranı (%50'den az) nispeten uzun tutukluluk süreleri anlamına gelmektedir ve bu nedenle hapishanelerin aşırı kalabalıklaşması riskine ilişkin bir erken uyarı işareti olarak görülebilir (SPACE I, Tablo 27'ye bakın).

2018 yılında Avrupa hapishane nüfusu devir oranı %50 olmuştur. Bu gösterge, tahmin edilebilmesi için gerekli göstergelerin tümü hakkında veri sağlayan 38 hapishane idaresi ile ilgilidir ve Şekil 13'te sunulmuştur. En az bir milyon sakine sahip ülkeler içinde, en düşük devir oranlarına sahip olan ülkelerin genellikle yüksek veya çok yüksek hapishane nüfusu miktarlarına sahip oldukları görülebilir (Tablo 1'e bakın).

Şekil 13. 2018 yılında devir oranı (N=38)

Hapis maliyeti

Avrupa düzeyinde, hapis maliyeti 2018 yılında 26 milyar Euro'dan fazla olmuştur. Daha kesin bir ifadeyle, veri sağlayan 43 hapisane idaresi, 2018 yılında kendileri tarafından harcanan bütçenin 26.067.663.670 Euro olduğunu belirtmiştir.

Kırk iki hapisane idaresi, bir mahpusun hapiste tutulması için harcanan günlük miktarı da sağlamıştır. Avrupa düzeyinde, her bir mahpusun maliyeti günde 68 Euro'dur.

Sorumluluk reddi: Hapis maliyeti, ülkeler arasında yaşam maliyetindeki veya diğer ekonomik göstergelerdeki farklılıkları hesaba katmamaktadır (örneğin GSMH, satın alma gücü, yoksulluk oranı, Euro - ulusal para birimi kuru).

4. Ükelere göre ana göstergelere genel bakış

Tablo 1, bir dizi seçilmiş göstergedeki puanlarına göre her bir Avrupa hapisane idaresinin görece konumunu göstermektedir. Hapisane idareleri, bu göstergelerin her birindeki puanlarına göre beş kümeye ayrılmıştır:

1. **Çok yüksek:** Bu küme, puanı Avrupa medyan değerinden %25'ten daha yüksek olan hapisane idarelerini içermektedir.
2. **Yüksek:** Bu küme, puanı Avrupa medyan değerinden %5 ile %25 arasında daha yüksek olan hapisane idarelerini içermektedir.
3. **Yakın:** Bu küme puanı Avrupa medyan değerine benzer (yani %-5 ile %+5 arasında) olan hapisane idarelerini içermektedir.
4. **Düşük:** Bu küme, puanı Avrupa medyan değerinden %5 ile %25 arasında daha düşük olan hapisane idarelerini içermektedir.
5. **Çok düşük:** Bu küme, puanı Avrupa medyan değerinden %25'ten daha düşük olan hapisane idarelerini içermektedir.

Her bir gösterge için, Tablo haklarında veri bulunan hapisane idarelerinin (Hİ) sayısını belirtmektedir (örneğin 50 Hİ için hapisane nüfusu miktarı mevcuttur, ancak kadın mahpusların yüzdesi sadece 45 tanesi için mevcuttur). Bunun nedeni, bazı ülkelerin her gösterge için veri sağlamamasıdır. Üç ülkede (Bosna Hersek, İspanya ve Birleşik Krallık) bir taneden fazla hapisane idaresi vardır. Bu nedenle, hepsinin aynı kümede oldukları durumlar haricinde, her bir hapisane idaresi Tablo 1'de ayrı olarak belirtilmiştir. Bu durumda, sadece ülkenin adı belirtilmiştir (örneğin, kadın mahpusların yüzdesi Bosna Hersek'teki üç Hİ için mevcut değildir).

Tablo 1. Temel hapisane göstergelerine göre ülkelerin sıralaması, 2019 (veya 2018)

	Çok yüksek (puan, Avrupa medyan değerinden %25'ten daha yüksektir)	Yüksek (puan, Avrupa medyan değerinden %5,1 ile %25 arasında daha yüksektir)	Orta (puan Avrupa medyan değerine yakındır, yani %- 5% ile %+5 arasında)	Düşük (puan, Avrupa medyan değerinden %5,1 ile %25 arasında daha düşüktür)	Çok düşük (puan, Avrupa medyan değerinden %25'ten daha düşüktür)	Veri mevcut değil
31 Ocak 2019 tarihindeki STOK göstergeleri						
Her 100.000 sakin için hapisane nüfusu miktarı (50 HI)	Arnavutluk, Azerbaycan, Çek Cumhuriyeti, Estonya, Gürcistan, Macaristan, Letonya, Litvanya, Moldova, Karadağ, Polonya, Rusya Federasyonu, Sırbistan, Slovak Cumhuriyeti, Türkiye, BK: İngiltere ve Galler ve BK: İskoçya.	Portekiz, İspanya (toplam), İspanya (Devlet İdaresi) ve Ukrayna.	Avusturya, Bulgaristan, Fransa, Lüksemburg, Malta, Kuzey Makedonya, Romanya ve İspanya (Katalonya).	Belçika, Kıbrıs, Yunanistan, İrlanda, İtalya ve İsviçre.	Andorra, Ermenistan, Hırvatistan, Bosna Hersek (Sırp Cumhuriyeti), Danimarka, Almanya, İzlanda, Lihtenştayn, Monako, Hollanda, Norveç, San Marino, Slovenya, İsveç ve BK: Kuzey İrlanda	Bosna Hersek (Devlet ve Federal düzey).
Hapishane nüfusu içinde kadın mahpusların %'si (45 HI)	Andorra, Çek Cumhuriyeti, Finlandiya, Almanya, Macaristan, İzlanda, Letonya, Moldova, Portekiz, Rusya Federasyonu, Slovak Cumhuriyeti ve İspanya*.	Avusturya, Hollanda, Norveç, İsveç ve İsviçre.	Hırvatistan, Kıbrıs, Yunanistan, Lüksemburg ve Slovenya.	Danimarka, Estonya, İrlanda, İtalya, Litvanya, Polonya, Romanya, Sırbistan, Türkiye ve BK.	Arnavutluk, Ermenistan, Azerbaycan, Bulgaristan, Fransa, Lihtenştayn, Karadağ, Kuzey Makedonya ve San Marino.	Belçika, Bosna Hersek, Gürcistan, Malta ve Ukrayna.
Hapishane nüfusu içinde yabancı mahpusların %'si (42 HI)	Andorra, Avusturya, Kıbrıs, Danimarka, Estonya, Fransa, Yunanistan, İzlanda, İtalya, Lihtenştayn, Lüksemburg, Monako, Hollanda, Norveç, Slovenya, İspanya* ve İsviçre.	Finlandiya, Karadağ ve Portekiz.		Hırvatistan, İrlanda ve BK: İngiltere ve Galler.	Arnavutluk, Ermenistan, Azerbaycan, Bulgaristan, Çek Cumhuriyeti, Macaristan, Letonya, Litvanya, Moldova, Kuzey Makedonya, Polonya, Romanya, Rusya Federasyonu, San Marino, Sırbistan, Slovak Cumhuriyeti, Türkiye ve BK: Kuzey İrlanda.	Belçika, Bosna Hersek, Gürcistan, Almanya, Malta, İsveç, Ukrayna ve BK: İskoçya.
Hapishane nüfusu içinde 50 yaş veya üstü mahpusların %'si (39 HI)	Bulgaristan, İtalya, Lihtenştayn, Monako, Norveç, Portekiz, Slovenya, İspanya (toplam) ve İspanya (Devlet İdaresi).	Andorra, Estonya, Yunanistan, Macaristan, Hollanda, Kuzey Makedonya, Polonya, Sırbistan, İspanya (Katalonya) ve BK: İngiltere ve Galler.	Avusturya, Hırvatistan, Slovak Cumhuriyeti ve İsveç.	Arnavutluk, Çek Cumhuriyeti, Danimarka, Finlandiya, Fransa, İzlanda, İrlanda, Lüksemburg, Romanya ve BK: Kuzey İrlanda.	Litvanya, Moldova, Karadağ, Rusya Federasyonu, San Marino ve Türkiye.	Ermenistan, Azerbaycan, Belçika, Bosna Hersek, Gürcistan, Almanya, Letonya, Malta, İsveç, Ukrayna ve BK: İskoçya.
Hapishane nüfusu içinde cezası kesinleşmemiş mahpusların %'si (45 HI)	Arnavutluk, Andorra, Ermenistan, Hırvatistan, Kıbrıs, Danimarka, Fransa, Yunanistan, İtalya, Letonya, Lihtenştayn, Lüksemburg, Monako, Karadağ, Hollanda, İsveç, İsviçre ve BK: Kuzey İrlanda.	Norveç ve Slovenya.	Avusturya, Finlandiya ve Almanya.	Azerbaycan, Bulgaristan, İrlanda, Moldova, Portekiz, İspanya (Katalonya), Türkiye ve BK: İskoçya.	Çek Cumhuriyeti, Estonya, Macaristan, İzlanda, Litvanya, Kuzey Makedonya, Polonya, Romanya, Rusya Federasyonu, San Marino, Sırbistan, Slovak Cumhuriyeti, İspanya (toplam), İspanya (Devlet İdaresi) ve BK: İngiltere ve Galler.	Belçika, Bosna Hersek, Gürcistan, Malta ve Ukrayna.
Her 100 yer için hapisane yoğunluğu (49 HI)	Belçika, Fransa, Macaristan, İtalya, Romanya ve Türkiye.	Avusturya, Kıbrıs, Çek Cumhuriyeti, Danimarka, Finlandiya, Yunanistan, Malta, Moldova, Hollanda, Portekiz, Sırbistan, Slovenya ve BK: İngiltere ve Galler ve BK: İskoçya.	Azerbaycan, Almanya, İrlanda, Lüksemburg, Karadağ, Norveç, Polonya, Slovak Cumhuriyeti, İspanya (Katalonya), İsveç ve İsviçre.	Arnavutluk, Bulgaristan, Hırvatistan, Estonya, Gürcistan, İzlanda, Litvanya, Kuzey Makedonya, Rusya Federasyonu, İspanya (toplam), İspanya (Devlet İdaresi) ve BK: Kuzey İrlanda.	Andorra, Ermenistan, Bosna Hersek (Sırp Cumhuriyeti), Letonya, Lihtenştayn, Monako ve San Marino.	Bosna Hersek (Devlet ve Federal düzey) ve Ukrayna.
Her bir personel için mahpus oranı (44 HI)	Avusturya, Yunanistan, Moldova, Karadağ, Kuzey Makedonya, Polonya, Rusya Federasyonu, Sırbistan, İspanya (Devlet İdaresi) ve Türkiye.	Çek Cumhuriyeti, Estonya, Moldova, Hollanda, Portekiz, Slovak Cumhuriyeti, İspanya (toplam) ve BK: İskoçya.	Bulgaristan, Kıbrıs, Fransa, Romanya, Slovenya, İspanya (Katalonya) ve BK: İngiltere ve Galler.	Hırvatistan, Finlandiya, İtalya, Letonya, Lüksemburg ve İsviçre.	Arnavutluk, Andorra, Ermenistan, Danimarka, İzlanda, İrlanda, Lihtenştayn, Monako, Hollanda, Norveç, San Marino, İsveç ve BK: Kuzey İrlanda.	Azerbaycan, Belçika, Bosna Hersek, Gürcistan, Malta ve Ukrayna.

	Çok yüksek (puan, Avrupa medyan değerinden %25'ten daha yüksektir)	Yüksek (puan, Avrupa medyan değerinden %5,1 ile %25 arasında daha yüksektir)	Orta (puan Avrupa medyan değerine yakındır, yani %- 5% ile %+5 arasında)	Düşük (puan, Avrupa medyan değerinden %5,1 ile %25 arasında daha düşüktür)	Çok düşük (puan, Avrupa medyan değerinden %25'ten daha düşüktür)	Veri mevcut değil
2018 yılı için AKİŞ göstergeleri						
2018 yılında her 100.000 sakin için giriş miktarı (41 HI)	Bulgaristan, Hırvatistan, Kıbrıs, Danimarka, Macaristan, Litvanya, Monako, Karadağ, Polonya, Sırbistan, İsviçre ve BK.	İrlanda, Lihtenştayn, Lüksemburg, Hollanda ve Slovak Cumhuriyeti.	Arnavutluk, Andorra ve Norveç.	Avusturya, Estonya, Fransa, Almanya ve Slovenya.	Azerbaycan, Çek Cumhuriyeti, Finlandiya, Yunanistan, İzlanda, İtalya, Moldova Kuzey Makedonya, Portekiz, Romanya, San Marino, İspanya* ve İsveç.	Ermenistan, Belçika, Bosna Hersek, Gürcistan, Letonya, Malta, Rusya Federasyonu, Türkiye ve Ukrayna.
2018 yılında her 100.000 sakin için salıverilme miktarı (41 HI)	Bulgaristan, Kıbrıs, İrlanda, Litvanya, Lüksemburg, Monako, Karadağ, Hollanda, Polonya, Rusya Federasyonu, Sırbistan ve Türkiye.	Arnavutluk, Andorra, Hırvatistan, Estonya, Lihtenştayn ve Norveç.	Avusturya, Danimarka, Slovak Cumhuriyeti ve Slovenya.	Ermenistan, Çek Cumhuriyeti, Finlandiya, Fransa, Moldova, Kuzey Makedonya ve BK: İngiltere ve Galler.	Azerbaycan, Yunanistan, Macaristan, İzlanda, İtalya, Portekiz, Romanya, San Marino, İspanya*, İsveç ve BK: Kuzey İrlanda.	Belçika, Bosna Hersek, Gürcistan, Almanya, Malta, Letonya, Malta, İsviçre, Ukrayna ve BK: İskoçya.
2018 yılında her 10.000 mahpus için intihar miktarı (43 HI)	Ermenistan, Avusturya, Bulgaristan, Hırvatistan, Kıbrıs, Danimarka, Estonya, Finlandiya, Fransa, Yunanistan, İzlanda, İtalya, Moldova, Hollanda, Portekiz, İspanya (Katalonya), İsviçre ve BK: İngiltere ve Galler.	Çek Cumhuriyeti, Litvanya ve İspanya (toplum).	Letonya ve İspanya (Devlet İdaresi).	Romanya, Rusya Federasyonu ve Slovak Cumhuriyeti.	Arnavutluk, Andorra, Azerbaycan, Macaristan, İrlanda, Lihtenştayn, Lüksemburg, Monako, Karadağ, Kuzey Makedonya, Norveç, Polonya, San Marino, Sırbistan, Slovenya, İsveç ve Türkiye.	Belçika, Bosna Hersek, Gürcistan, Malta, Ukrayna ve BK: Kuzey İrlanda ve BK: İskoçya.
2018 yılında her 10.000 mahpus için firar miktarı (43 HI)	Avusturya, Azerbaycan, Danimarka, Finlandiya, Fransa, Almanya, Yunanistan, İzlanda, İrlanda, İtalya, Litvanya, Lüksemburg, Hollanda, Kuzey Makedonya, Norveç, San Marino, Sırbistan, Slovenya, İsveç ve İsviçre.	Macaristan.	Portekiz ve İspanya (Katalonya).		Arnavutluk, Andorra, Bulgaristan, Hırvatistan, Kıbrıs, Çek Cumhuriyeti, Estonya, Letonya, Lihtenştayn, Moldova, Monako, Karadağ, Polonya, Romanya, Rusya Federasyonu, Slovak Cumhuriyeti, İspanya (toplum), İspanya (Devlet İdaresi), Türkiye, BK: Kuzey İrlanda ve BK: İskoçya.	Ermenistan, Belçika, Bosna Hersek, Gürcistan, Malta, Ukrayna ve BK: İngiltere ve Galler.
Ortalama hapis uzunluğu, ay olarak [stok ve akışa bağlı olarak] (41 HI)	Arnavutluk, Avusturya, Azerbaycan, Çek Cumhuriyeti, Estonya, Fransa, Yunanistan, Macaristan, İtalya, Moldova, Kuzey Makedonya, Polonya, Portekiz, Romanya, Slovak Cumhuriyeti ve İspanya*.	Litvanya.	Almanya, Lüksemburg ve İsveç.	Andorra, İzlanda, Sırbistan, Slovenya ve BK: İngiltere ve Galler.	Bulgaristan, Hırvatistan, Kıbrıs, Danimarka, Finlandiya, İrlanda, Lihtenştayn, Monako, Karadağ, Hollanda, Norveç, San Marino, İsviçre, BK: Kuzey İrlanda ve BK: İskoçya.	Ermenistan, Belçika, Bosna Hersek, Gürcistan, Letonya, Malta, Rusya Federasyonu, Türkiye ve Ukrayna.

*Tabloda sadece « İspanya » belirtiliyorsa bu, sınıflandırmanın İspanya (Devlet İdaresi), İspanya (Katalonya) ve İspanya (toplum) için aynı olduğu anlamına gelir.

5. Stok göstergeleri (2018-2019) ve akış göstergelerinin (2017-2018) yıllık değişimleri

Tablo 2'de 2018'den 2019'a kadar stok göstergelerinde ve 2017'den 2018'e kadar akış göstergelerinde gerçekleşen değişiklikler gösterilmektedir. **Karşılaştırmalar, haklarında her iki yıl için de veri bulunan hapisane idareleri (Hİ) ile sınırlıdır.** Yani, Tablo'da yer alan rakamlar SPACE I raporuna veya bu Temel Bulguların diğer kısımlarına dâhil edilmiş rakamlar ile örtüşmeyebilir. Örneğin, mevcut SPACE I raporunun 2018 boyunca 41 Hİ'deki girişler ve salıvermeler hakkında veri içermesine rağmen (bu Anahtar Bulgular'daki sayfa 9'a da bakın), bu idarelerin sadece 38 tanesi 2017 için ilgili verileri sağlamıştır (SPACE I 2018'e bakın) ve bu nedenle bu karşılaştırma sadece söz konusu 38 Hİ arasında yapılabilir. Her iki yıl için veri sağlayan Hİ'lerin sayısı, her bir gösterge için parantez içinde belirtilmiştir.

Tablo 2. Stok göstergeleri (2017'den 2018'e) ve akış göstergelerindeki (2018'den 2019'a) yıllık değişimler

	2018	2019	% değişim 2018-2019
Stok göstergeleri			
Her 100.000 sakin için hapisane nüfusu miktarı (45 Hİ)	104,0	104,5	0,5
Hapisane nüfusu içinde kadın mahpusların %'si (43 Hİ)	5,08	5,12	0,8
Hapisane nüfusu içinde yabancı mahpusların %'si (38 Hİ)	15,9	16,6	4,1
<i>Bunların içinde:</i> AB ülkeleri uyruklu yabancı mahpusların %'si (36 Hİ)	32,3	27,5	-14,9
Hapisane nüfusları içinde cezası kesinleşmemiş mahpusların %'si (41 Hİ)	22,7	22,4	-1,2
Her 100 yer için hapisane yoğunluğu (42 Hİ)	91,4	88,5	-3,1
Aşırı kalabalık hapisane idarelerinin sayısı (her 100 yer için 100 mahpustan fazla) (42 Hİ)	12	11	-8,3
Her bir personel için mahpus oranı (42 Hİ)	1,60	1,63	2,1
Sadece infaz koruma görevi yapan infaz koruma memuru başına mahpus oranı (40 Hİ)	2,9	2,8	-2,2
Suçta göre hükümlü mahpuslar			
Uyuşturucu suçlarından ceza almış mahpusların %'si (37 Hİ)	16,8	17,7	5,3
Hırsızlıktan ceza almış mahpusların %'si (37 Hİ)	15,8	13,0	-17,6
Cinayetten ceza almış mahpusların %'si (37 Hİ)	12,9	13,1	1,6
Verilen cezanın uzunluğuna göre hükümlü mahpuslar			
Bir yıldan az cezaya çarptırılmış mahpusların %'si (37 Hİ)	14,9	16,3	9,3
Bir yıldan fazla, 3 yıldan az cezaya çarptırılmış mahpusların %'si (39 Hİ)	24,4	27,4	12,4
3 yıldan fazla, 5 yıldan az cezaya çarptırılmış mahpusların %'si (39 Hİ)	16,0	16,6	3,5
5 yıldan fazla, 10 yıldan az cezaya çarptırılmış mahpusların %'si (39 Hİ)	17,0	20,0	17,8
	2017	2018	% değişim 2017-2018
Akış göstergeleri			
Her 100.000 sakin için giriş miktarı (38 Hİ)	135,1	138,5	2,5
Her 100.000 sakin için salıverilme miktarı (38 Hİ)	110,6	115,6	4,5
Ay olarak ortalama hapis uzunluğu (stok ve akışa bağlı) (38 Hİ)	8,2	7,7	-5,4
Maliyet göstergesi			
Hapisane idareleri tarafından harcanan toplam bütçe (39 Hİ)	21.132.271.677€	22.178.618.006€	+5,0

Notlar:

- Hİ = hapisane idaresi
- Parantez içindeki rakam, her iki yıl için veri sağlayan Hİ'lerin sayısını belirtmektedir

+%5'e kadar artışların ve -%5'e kadar azalmaların istikrarı yansıttığı dikkate alınarak, *Avrupa düzeyinde* gözlemlenen yıllık değişimler aşağıda özetlenmiştir.

Aşağıdaki göstergeler *nispeten istikrarlı kalmıştır*:

- Hapishane nüfusu miktarı (+%0,5);
- Hapishane nüfusu içinde kadın mahpusların yüzdesi(+%0,8);
- Hapishane nüfusu içinde yabancı mahpusların yüzdesi (+4,1);
- Hapishane nüfusu içinde cezası kesinleşmemiş mahpusların yüzdesi (-%1,2);
- Her 100 yer için hapishane yoğunluğu (-%3,1);
- Her bir personel için mahpus oranı (+2,1);
- Sadece infaz koruma görevi yapan infaz koruma memuru başına mahpus oranı (-%2,2);
- Cinayetten ceza almış mahpusların yüzdesi (+%1,6);
- 3 yıldan fazla, 5 yıldan az cezaya çarptırılmış mahpusların yüzdesi (+%3,5);
- Her 100.000 sakin için giriş miktarı (+%2,5);
- Her 100.000 sakin için salıverilme miktarı (+%4,5);
- Hapishane idareleri tarafından harcanan toplam bütçe (+%5,0).

Aşağıdaki göstergelerde bir *azalma* olmuştur:

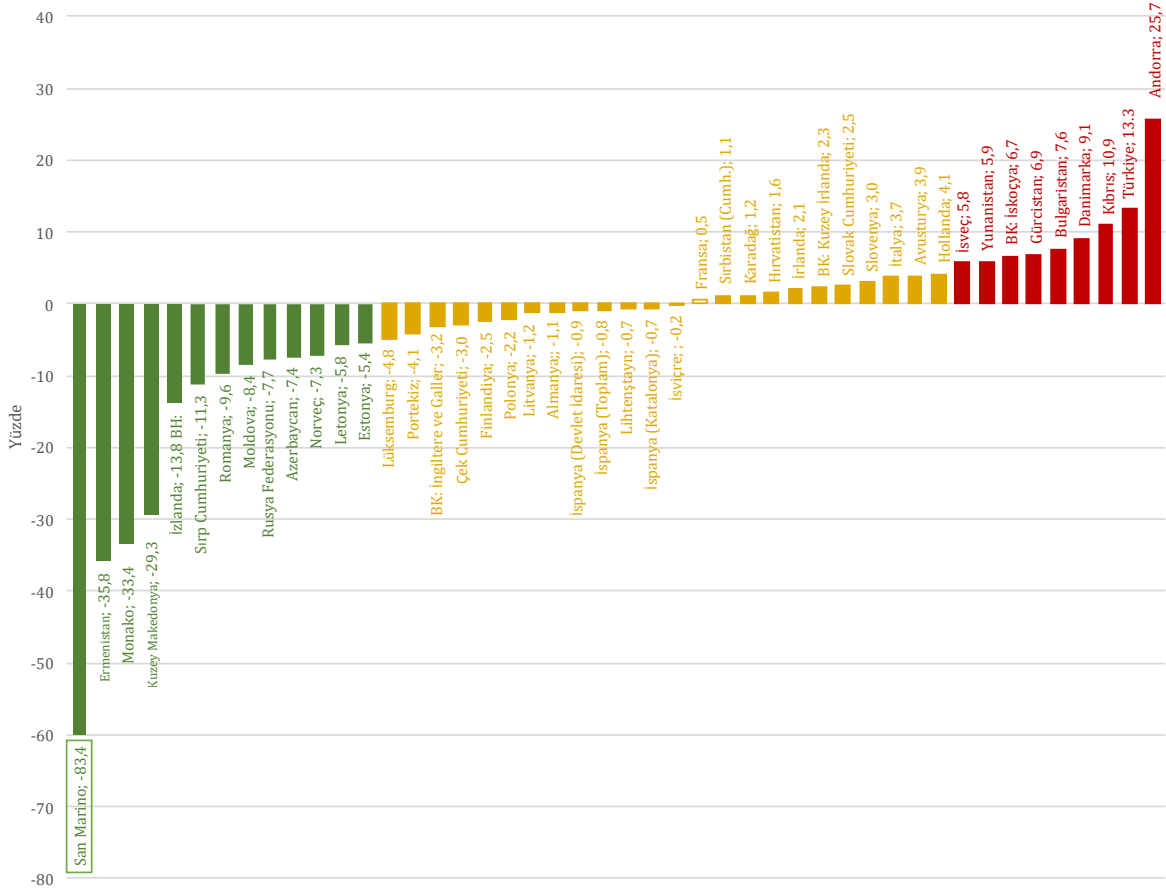
- AB ülkeleri uyruklu yabancı mahpusların yüzdesi (-%15);
- Aşırı kalabalık yaşayan Hİ'lerin sayısı (-%8,3);
- Hırsızlıktan ceza almış mahpusların yüzdesi (-%18);
- Mahpus stok ve akışına bağlı olarak tahmin edilen ay cinsinden ortalama hapis uzunluğu (-%5,4).

Aşağıdaki göstergelerde bir *artış* olmuştur:

- Uyuşturucu suçlarından ceza almış mahpusların yüzdesi (+%5,3);
- 1 yıldan fazla, 3 yıldan az cezaya çarptırılmış mahpusların yüzdesi (+%12);
- 5 yıldan fazla, 10 yıldan az cezaya çarptırılmış mahpusların yüzdesi (+%18).

Bireysel düzeyde, Şekil 14, 2018 ve 2019 için veri sağlayan 45 hapisane idaresindeki (Hi) hapisane nüfusu miktarlarının yıllık değişimini göstermektedir. İki İspanyol Hi'si ayrı olarak analiz edildiğinde, hapisane nüfusu miktarının 24 Hi'de sabit olduğu (Şekil 14'te sarı renkte gösterilmiştir), sadece 9 Hi'de arttığı (Şekil 14'te kırmızı renkte gösterilmiştir) ve 12 Hi'de azaldığı (Şekil 14'te yeşil renkte gösterilmiştir) görülebilir.

Şekil 14: 45 hapisane idaresinde hapisane nüfusu miktarındaki yüzde değişim (2018'e kıyasla 2019)

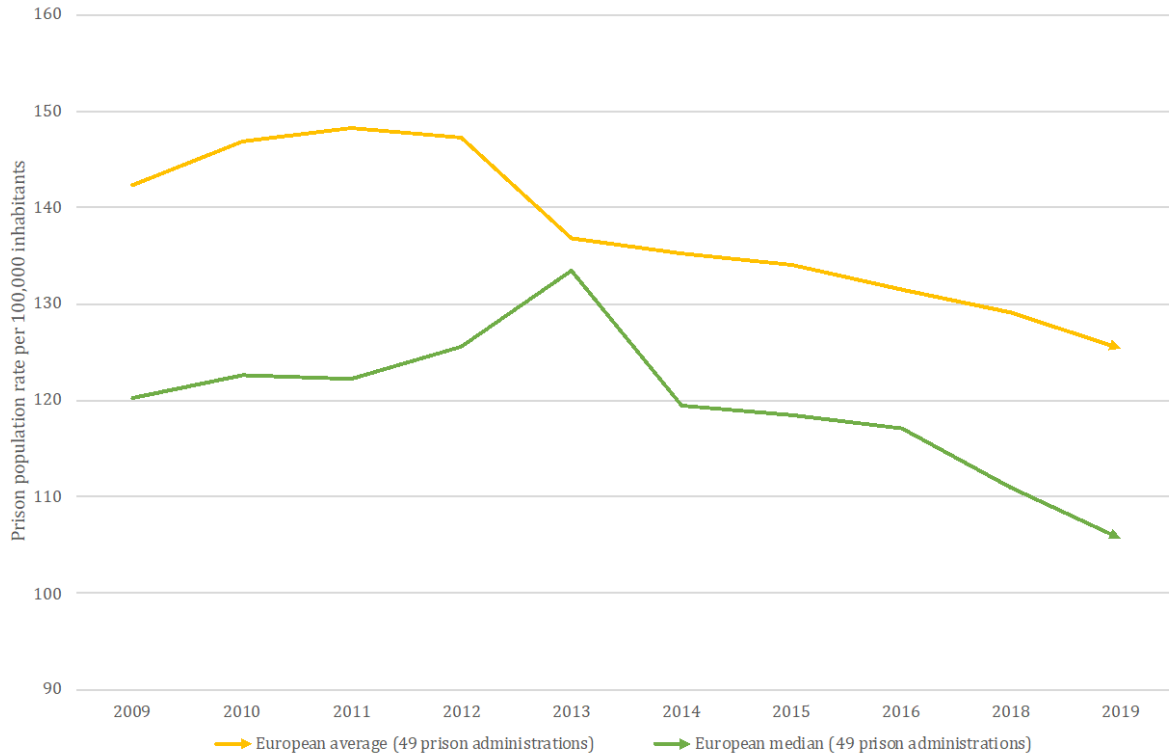

6. 2009'dan 2019'a eğilimler

Şekil 15, 2009'dan 2019'a kadar Avrupa medyan ve ortalama hapisane nüfusu miktarlarında gözlemlenen değişiklikleri göstermektedir (2017 yılının hariç bırakılması ile ilgili ayrıntılar için *Metodoloji* kısmına bakın). Kırk dokuz hapisane idaresi (ayrıntıları aşağıdaki Şekil 16'da verilmiştir) bu göstergelerin hesaplanması için gerekli verileri sağlamıştır. Birkaç eksik yıla ait değerler lineer enterpolasyon kullanılarak tahmin edilmiştir, bu da başka yerlerde sunulan değerlerdeki küçük farklılıkları açıklamaktadır. Serinin ilk bölümü, SPACE internet sitesinde bulunan, 2005 ila 2015 arası yıllar için SPACE serisini tamamen güncelleyen *Avrupa'daki Hapishaneler 2005-2015*(Aebi ve ark., 2019) çalışmasından alınmıştır¹.

Şekil 15'te görüldüğü gibi, *medyan* Avrupa hapisane nüfusu miktarı 2009'dan 2013'e kadar artmış ve bunun ardından azalmıştır, 2019'daki miktar 2009'daki miktardan daha azdır. Karşılaştırmanın *ortalama* Avrupa hapisane nüfusu miktarına dayanması durumunda, tek fark bu miktarın bir önceki yıl azalmaya başlamasıdır (2013 yerine 2012'de).

Şekil 15. 2009'dan 2019'a kadar 49 hapisane idaresinin hapisane nüfusu miktarlarındaki eğilimler

Prison population rate per 100,000 inhabitants	Her 100.000 sakin için hapisane nüfusu miktarı
European average (49 prison administrations)	Avrupa ortalaması (49 hapisane idaresi)
European median (49 prison administrations)	Avrupa medyanı (49 hapisane idaresi)

¹ Aebi, M.F., Berger-Kolopp, L., Burkhardt, C. & Tiago, M.M. (2019). *Avrupa'daki Hapishaneler: 2005-2015* (Cilt 1 ve 2). Strasbourg: Avrupa Konseyi Yayını.

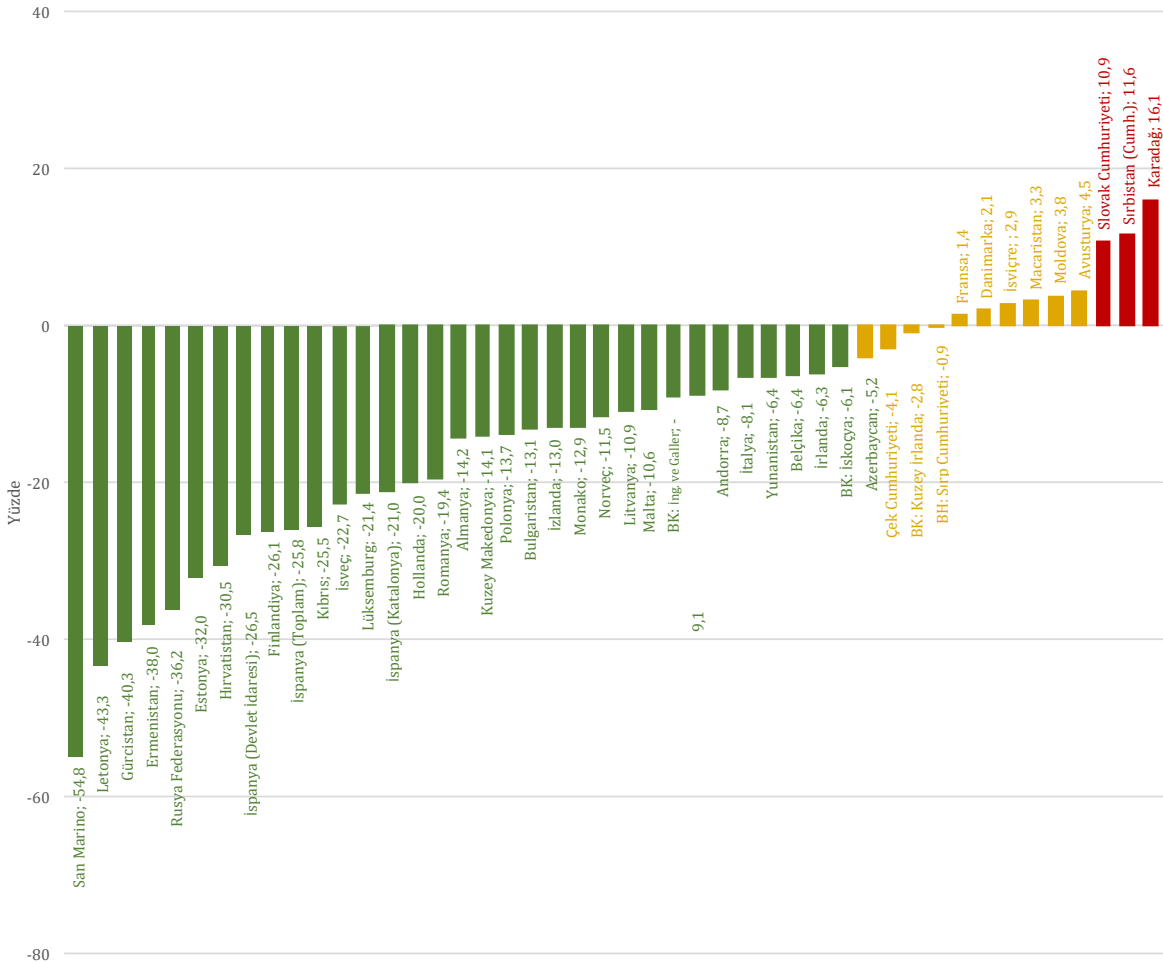
<https://wp.unil.ch/space/files/2019/12/Prisons-in-Europe-2005-2015-Volume-1.pdf>

Şekil 16'da durum bireysel düzeyde sunulmakta ve çalışma kapsamındaki 49 hapishane idaresinin hapishane nüfusu miktarlarındaki yüzde değişim belirtilmektedir. Örneğin 2019 yılında Ermenistan'ın hapishane nüfusu miktarı 2009 yılına göre %36 daha düşüktür, 2019 yılında Arnavutluk'taki miktar ise 2009 yılındaki miktardan %16 daha yüksektir.

%5'e kadar olan artış ve azalmaların nispeten istikrar anlamına geldiği mantığı tekrar kullanılırsa, durum aşağıdaki şekilde özetlenebilir:

- Üç (3) hapishane idaresi 2019 yılında 2009'a kıyasla daha yüksek bir hapishane nüfusu miktarına sahiptir.
- Otuz altı (36) hapishane idaresi 2019 yılında 2009'a kıyasla daha düşük bir hapishane nüfusu miktarına sahiptir.
- On (10) hapishane idaresi istikrarlı bir durum sergilemiştir, bu idarelerin 2019 yılındaki miktarları 2009 yılındakine benzerdir.

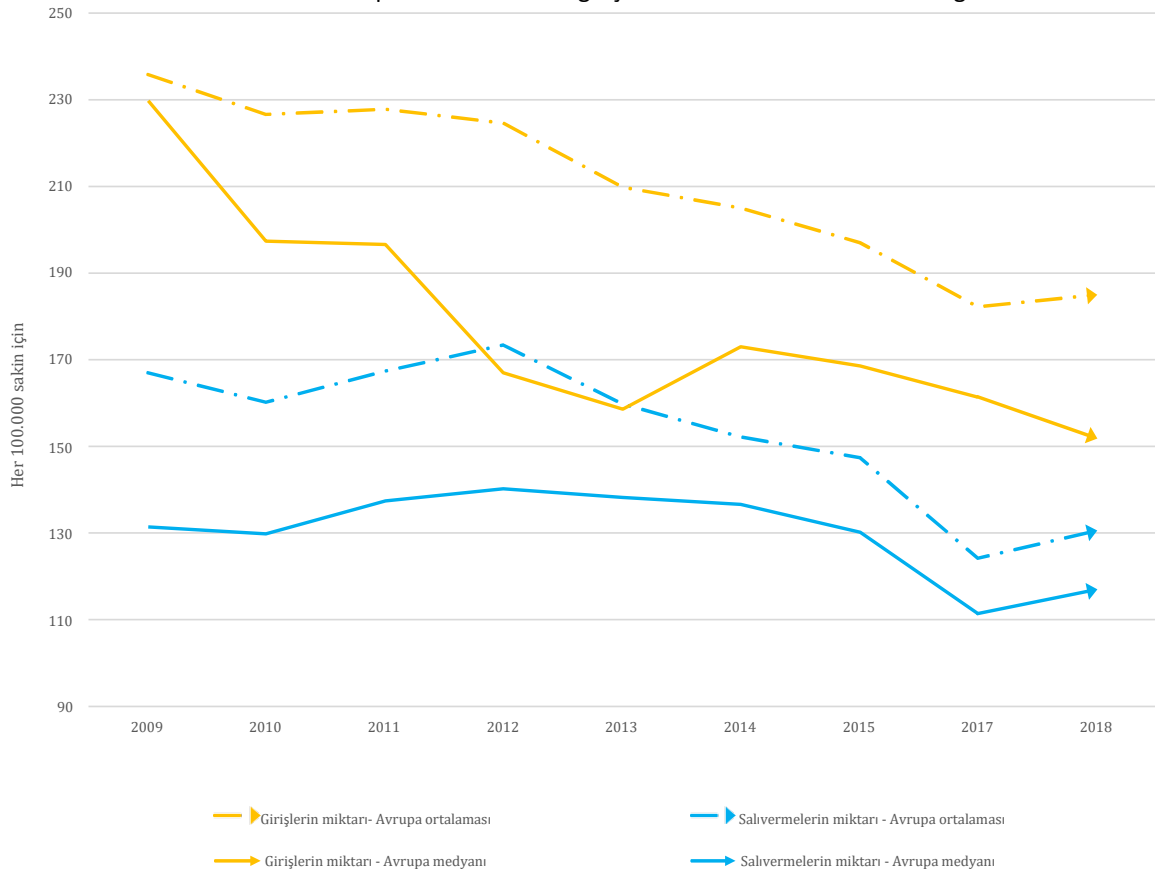
Şekil 16. 49 hapishane idaresinde hapishane nüfusu miktarındaki yüzde değişim (2009'a kıyasla 2019)

Son olarak, Şekil 17, 2009'dan 2018'e kadar Avrupa medyan ve ortalama giriş ve salıverme miktarlarında gözlemlenen değişiklikleri göstermektedir (2016 yılının hariç bırakılması ile ilgili ayrıntılar için *Metodoloji* kısmına bakın). Otuz bir hapisane idaresi bu göstergelerin hesaplanması için gerekli verileri sağlamıştır. Birkaç eksik yıla ait değerler lineer enterpolasyon kullanılarak tahmin edilmiştir, bu da başka yerlerde sunulan değerlerdeki küçük farklılıkları açıklamaktadır. Şekil 15 ve 16 için olduğu gibi, serinin ilk bölümü daha önce belirtildiği üzere SPACE internet sitesinde bulunan, 2005 ila 2015 arası yıllar için SPACE serisini tamamen güncelleyen *Avrupa'daki Hapishaneler 2005-2015* (Aebi ve ark., 2019) çalışmasından alınmıştır (Dipnot 1'e bakın). Şunlar görülebilir:

- *Giriş miktarı*, analiz edilen göstergeden (ortalama veya medyan) bağımsız olarak 2009 yılından 2018 yılına kadar bir azalma eğilimi izlemiştir.
- *Ortalama salıverme miktarı* 2009'dan 2012'ye kadar nispeten istikrarlı kalmış ve ardından 2017'ye kadar azalmıştır; *medyan miktar* ise istikrarın kabaca 2014-15'e kadar sürdüğünü göstermektedir.

Şekil 17. 2009'dan 2018'e kadar 31 hapisane idaresinin giriş ve salıverme miktarlarındaki eğilimler

7. Metodoloji

Aksi belirtilmedikçe, bu belgede her bir gösterge için *Avrupa medyan değeri* verilmektedir. Medyan, verileri, ülkelerin %50'si medyanın üstünde ve %50'si medyanın altında olacak şekilde iki eşit gruba bölen değerdir. Medyan değer *aritmetik ortalamaya* (çoğunlukla *ortalama* adı verilir) tercih edilir, çünkü aritmetik ortalama (teknik olarak *aykırı değerler* olarak bilinen) çok yüksek veya çok düşük değerlere karşı son derece hassastır, bu da güvenilir olmayan göstergelere ve istikrarlı olmayan zaman serilerine yol açabilir. Aykırı değerler SPACE raporuna dâhil edilmiş ülkelerde oldukça yaygındır, çünkü Lihtenştayn, Monako ve San Marino gibi bazı üye Devletler çok düşük bir nüfusa sahiptir ve sonuç olarak sadece bir kişilik bir değişimin bile bu ülkelerin yüzdeleri, miktarları ve eğilimleri üzerinde büyük bir etkisi olabilir.

Örneğin 31 Ocak 2019 tarihinde San Marino'da sadece 1 mahpus vardı ve bu kişi cezası kesinleşmiş bir ülke vatandaşıydı. Bu durum yerli mahpuslar için %100'e ve hükümlü mahpuslar için %100'e karşılık gelmektedir; ancak sadece tek bir mahpusun eklenmesi bile bu yüzdeleri %50 oranında düşürecektir (ilave olan mahpusun cezası kesinleşmemiş yabancı uyruklu bir mahpus olması durumunda). Diğer taraftan, San Marino'nun nüfusu 34.590 kişi olduğundan, hapisane nüfusu oranı 100.000 sakin için 2,9 mahpusa karşılık gelmektedir (*yani* gerçek mahpus ve sakin sayısından daha yüksektir), ancak sadece tek bir mahpusun eklenmesi bu oranı her 100.000 sakin için 5,8'e çıkaracaktır. Bu sorun özellikle boylamsal perspektifte (*yani* zaman serileri veya eğilimler belirlenirken) alakalıdır, çünkü bir yıldan diğerine (tek bir mahpusluk) hapisane nüfusunda %100'lük bir büyüme anlamına gelecektir. Buna ek olarak, kitanın tamamı için göstergeler hesaplanırken tek bir ülke için %100'lük bir oranın dâhil edilmesi ölçülen göstergeye ait Avrupa ortalamasını yapay bir şekilde artıracaktır. Benzer bir durum firar miktarı gibi diğer göstergelerde de yaşanmaktadır; 2018 yılında San Marino için firar sayısı her 10.000 mahpus için 20.000 firar gibi saçma bir rakama ulaşmıştır çünkü 31 Ocak 2019 tarihinde hapiste olan sadece bir kişi varken 2018 yılında iki kişi firar etmiştir.

Avrupa medyan değerleri ağırlıklı hesaplaması, her bir ülkedeki nüfusa ve mahpus sayısına göre yapılmaktadır. Yani kitanın tamamının mutlak rakamları temelinde değil, her bir ülkedeki 100.000 sakin için yüzdeler ve miktarlar temelinde tahmin edilmektedir. Kitanın tamamına ait mutlak rakamların kullanılması farklı değerlere yol açacak, bu da ülkeler arasında gözlemlenen çeşitliliği ortadan kaldıracaktır. Örneğin, 31 Ocak 2019 tarihinde, hapisane nüfusu miktarlarına ilişkin verileri 2019 SPACE I raporunda sunulan Avrupa Konseyi üye devletlerindeki 50 Hİ'nin ceza infaz kurumlarında 1.540.484 mahpus vardı. Aynı tarihte, söz konusu Hİ'lerin bulunduğu bölgelerin toplam nüfusu 832 milyon kişiydi, bu durumda hapisane nüfusu miktarı her 100.000 sakin için 185 mahpus olmaktadır. Ancak Avrupa medyan değeri her bir ülkenin nüfusu ve mahpus sayısı temelinde (*yani* her bir ülkenin hapisane nüfusu miktarı temelinde) tahmin edildiğinde, bu dokümanın başında belirtildiği gibi her 100.000 sakin için 106 mahpusa karşılık gelmektedir.

Tablolar ve Şekiller ondalık basamaklar içerdiğinden, yorumlar kısmında 10'a eşit veya daha yüksek tüm değerler prensip olarak yuvarlak rakamlar halinde (*yani* ondalık basamak olmadan) sunulmuş, 10'dan küçük değerler ise tek bir ondalık basamak ile verilmiştir.

Verilerin tekrarlanması önlemek amacıyla, bütün İspanya bölgesine ait toplam (Ulusal İdareye ve Katalan İdaresine ait rakamların toplamına karşılık gelmektedir), ortalama ve medyan Avrupa değerlerinin hesaplamasına dâhil edilmemiştir.

Haritalarda Bosna Hersek gösterildiğinde, veriler sadece Sırp Cumhuriyeti ile ilgilidir; çünkü ülkenin 2019 yılındaki hapisane nüfusu miktarı ile ilgili verileri sağlayan tek hapisane idaresi bu idaredir.

Stok göstergeleri için referans tarihi, 2018 SPACE I raporundan bu yana - 1983'ten 2016'ya kadar olduğu gibi önceki yılın 1 Eylül tarihi yerine - yayın tarihinden önceki yılın 31 Ocak tarihine aittir. Bu değişikliğin amacı, mevcut en yeni verileri yayınlamaktır. Bu durum 31 Ocak 2017 için herhangi bir veri olmaması anlamına gelmektedir, ancak 1 Eylül 2016 tarihindeki veriler 31 Ocak 2017'deki durum için kabul edilebilir bir temsilci olarak dikkate alınabilir. Akış göstergeleri ile ilgili olarak, tarih değişikliği sonucunda 2016 yılı için herhangi bir veri mevcut değildir. Zaman serileri oluşturmak isteyen araştırmacılar 2015 ve 2017 yıllarında gözlemlenen değerler temelinde 2016 için ara değer oluşturabilir. Ancak Şekil 15 ve 17'de bu eksik yıllar için ara değer oluşturmamayı tercih ettik.

Alıntılar için öneri [APA normları]:

Aebi, M. F. & Tiago, M. M. (2020). *2019'da Avrupa'da Mahpuslar ve Hapishaneler: SPACE I raporunun Temel Bulguları*. Strasbourg: Avrupa Konseyi.

© Avrupa Konseyi ve Lozan Üniversitesi, 2020

Kaynağın belirtilmesi koşuluyla, ticari amaçlar haricinde çoğaltılmasına izin verilir.

Tablo 3. 31 Ocak 2019 tarihindeki STOK göstergeleri

Ülke	Toplam mahpus sayısı (tutuklu yargılananlar dâhil)	Her 100.000 sakin için hapisane nüfusu miktarı	Hapishane nüfusu içinde kadın mahpusların %'si	Hapishane nüfusu içinde yabancı mahpusların %'si	Hapishane nüfusu içinde 50 yaş veya üstü mahpusların %'si	Hapishane nüfusu içinde cezası kesinleşmemiş mahpusların %'si	Cinayetten ceza almış mahpusların %'si (teşebbüsler dâhil)	Hırsızlıktan ceza almış mahpusların %'si	Uyuşturucu suçlarından ceza almış mahpusların %'si	1 yıldan fazla, 3 yıldan az ceza almış mahpusların %'si	3 yıldan fazla, 5 yıldan az ceza almış mahpusların %'si	5 yıldan fazla, 10 yıldan az ceza almış mahpusların %'si	Her 100 yer için hapisane yoğunluğu	Her bir personel için mahpus oranı
Arnavutluk	5 280	184,5	2,0	1,9	11,4	40,7	27,4	8,1	31,8	10,9	22,7	26,8	84,7	1,2
Andorra	56	73,5	8,9	58,9	16,1	57,1	29,2	4,2	87,5	8,3	8,3	12,5	39,4	0,7
Ermenistan	2 266	76,4	3,2	5,2	MD	41,0	MD	MD	MD	8,2	23,5	38,6	42,4	1,1
Avusturya	9 351	105,6	6,2	54,7	14,5	22,4	***	MD	MD	31,2	17,4	13,7	105,8	2,4
Azerbaycan	21 926	218,2	2,9	2,1	MD	16,9	14,0	12,0	28,3	MD	MD	MD	86,0	MD
Belçika	10 883	94,9											120,6	
BH: BH (toplam)														
BH: BH (dev. düzeyi)														
BH: Fed. BH														
BH: Sırp Cum.	762	66,4											50,9	
Bulgaristan	7 466	106,7	3,0	3,0	35,2	19,1	13,8	30,2	10,3	31,0	15,6	13,7	78,7	1,7
Hrvatistan	3 217	78,9	5,3	12,1	14,1	31,0	15,4	22,5	7,7	31,2	16,8	16,8	80,0	1,2
Kıbrıs	723	82,5	5,1	43,6	14,7	30,4	10,7	9,8	27,8	25,9	15,4	26,3	98,1	1,7
Çek Cum.	21 577	202,6	7,6	8,2	13,8	8,4	MD	MD	MD	37,3	17,2	15,7	102,5	1,9
Danimarka	4 003	68,9	4,3	28,2	11,0	38,2	7,4	8,9	22,0	31,6	13,8	14,6	103,6	0,9
Estonya	2 399	181,1	4,8	35,1	17,1	15,1	16,3	9,6	27,4	27,6	22,4	24,8	77,5	2,0
Finlandiya	2 748	49,8	7,0	17,9	11,4	22,9	20,5	10,0	19,5	29,2	18,8	16,1	94,6	1,2
Fransa	70 059	104,5	3,6	23,1	11,9	29,0	10,0	17,6	18,5	34,3	14,4	13,6	116,5	1,7
Gürcistan	10 042	269,7											80,4	
Almanya	63 643	76,7	6,9	MD	MD	21,9	7,3	23,9	12,9	MD	MD	MD	85,6	1,7
Yunanistan	10 613	99,0	5,3	54,9	16,5	31,1	MD	MD	MD	1,9	6,6	29,5	106,8	2,4
Macaristan	16 560	169,5	7,3	4,6	16,0	2,8	10,3	20,7	10,1	32,0	19,7	25,7	114,5	2,0
İzlanda	144	40,3	7,6	21,5	11,1	13,2	12,3	5,7	34,4	30,3	9,0	11,5	83,7	1,1
İrlanda	3 983	81,2	4,5	13,6	12,8	20,4	13,7	17,5	12,0	23,6	19,3	21,7	93,9	1,1
İtalya	60 125	99,6	4,3	33,8	24,7	32,8	17,3	5,4	31,8	19,5	22,1	26,8	118,9	1,4
Letonya	3 522	183,4	7,8	2,4	MD	27,9	23,5	49,9	46,9	19,7	20,8	27,5	59,8	1,4
Lihtenştayn	12	31,3	0,0	75,0	33,3	83,3	0,0	0,0	0,0	50,0	0,0	50,0	60,0	0,8
Litvanya	6 485	232,1	4,7	1,9	9,3	9,3	26,3	12,6	13,8	24,3	15,0	23,3	81,0	1,9
Lüksemburg	664	108,2	5,1	74,4	13,3	48,6	16,5	11,8	18,6	31,9	12,4	15,0	93,4	1,5
Malta	660	133,7											107,0	
Moldova	6 990	197,0	6,5	1,2	7,1	18,1	29,4	17,0	10,7	8,7	15,2	37,9	103,8	2,5
Monako	21	54,8	14,3	95,2	19,0	76,2	0,0	60,0	0,0	40,0	0,0	20,0	22,3	0,3
Karadağ	1 154	185,5	2,6	15,3	9,1	29,2	17,1	26,6	20,9	27,4	14,4	15,4	87,1	2,2
Hollanda	9 753	56,4	5,7	23,1	16,1	42,6	13,1	13,0	17,7	28,7	8,6	10,2	97,3	1,0

Ülke	Toplam mahpus sayısı (tutuklu yargılananlar dâhil)	Her 100.000 sakin için hapisane nüfusu miktarı	Hapishane nüfusu içinde kadın mahpusların %'si	Hapishane nüfusu içinde yabancı mahpusların %'si	Hapishane nüfusu içinde 50 yaş veya üstü mahpusların %'si	Hapishane nüfusu içinde cezası kesinleşmemiş mahpusların %'si	Cinayetten ceza almış mahpusların %'si (teşebbüsler dâhil)	Hırsızlıktan ceza almış mahpusların %'si	Uyuşturucu suçlarından ceza almış mahpusların %'si	1 yıldan fazla, 3 yıldan az ceza almış mahpusların %'si	3 yıldan fazla, 5 yıldan az ceza almış mahpusların %'si	5 yıldan fazla, 10 yıldan az ceza almış mahpusların %'si	Her 100 yer için hapisane yoğunluğu	Her bir personel için mahpus oranı
Kuzey Makedonya	2 144	103,2	3,3	6,7	16,0	13,7	12,9	20,4	13,9	25,3	19,4	21,2	70,9	2,8
Norveç	3 227	60,6	6,0	31,1	20,4	25,9	8,7	5,1	24,3	27,4	16,6	15,2	88,5	0,8
Polonya	72 204	190,1	4,1	1,4	15,6	10,2	7,2	26,3	3,6	35,7	15,6	10,5	85,8	2,5
Portekiz	12 867	125,2	6,4	15,2	21,0	17,1	7,8	16,8	15,7	15,5	18,9	35,6	99,5	1,9
Romanya	20 689	106,6	4,6	1,2	13,2	9,3	24,4	17,9	4,4	20,6	25,6	27,9	113,1	1,6
Rusya Fed.	563 166	386,1	7,9	6,2	7,0	9,2	19,7	14,9	28,0	19,5	22,2	34,7	73,3	2,2
San Marino	1	2,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	12,5	0,1
Sırbistan	10 871	156,1	4,1	2,9	15,6	15,6	9,8	25,0	24,2	25,5	24,1	20,3	105,5	2,7
Slovak Cum.	10 294	188,9	7,5	2,0	15,3	15,3	6,8	12,2	12,2	27,8	17,4	24,4	89,5	1,8
Slovenya	1 396	67,1	5,3	20,1	19,2	23,8	9,7	27,5	14,2	35,3	17,3	16,7	104,3	1,6
<i>İspanya (toplam)</i>	58 983	125,7	7,5	28,1	19,5	15,7	7,7	4,1	18,2	19,7	20,4	26,7	71,7	2,0
İspanya (Devlet İdaresi)	50 612	128,7	7,6	25,3	19,7	15,4	7,3	2,1	18,7	20,0	20,5	26,3	69,6	2,1
İspanya (Katalonya)	8 371	110,1	7,1	44,9	17,8	17,3	9,7	15,9	15,4	18,0	19,9	29,2	87,8	1,6
İsveç	6 109	59,7	5,6	MD	14,6	28,1	14,9	7,1	23,4	36,4	17,7	15,0	93,4	0,8
İsviçre	6 943	81,3	5,7	72,1	MD	47,7	14,0	18,8	18,7	19,7	16,6	9,1	93,9	1,5
Türkiye	269 806	329,0	3,9	3,3	10,9	20,4	14,3	27,5	23,0	9,9	12,2	27,8	122,5	4,9
Ukrayna	52 973	125,7												
BK: İng. Ve Galler	82 236	137,9	4,6	11,1	16,5	11,3	9,7	12,9	15,0	16,9	12,9	20,7	96,7	1,6
BK: K. İrlanda	1 504	79,2	4,3	9,3	13,2	35,4	15,6	9,8	9,1	23,4	12,9	17,8	79,0	1,0
BK: İskoçya	7 984	146,0	4,5	MD	MD	20,5	MD	MD	MD	MD	MD	MD	103,4	1,9
Ortalama		125,9	5,3	22,9	15,3	25,9	13,6	16,4	19,4	27,5	15,8	20,9	87,1	1,6
Medyan		106,1	5,1	14,4	14,7	21,9	13,4	14,0	18,1	27,4	16,7	20,2	89,5	1,6
Minimum		2,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	8,2	0,0	0,0	12,5	0,1
Maksimum		386,1	14,3	95,2	35,2	83,3	29,4	60,0	87,5	100,0	25,6	50,0	122,5	4,9

Tablo 4. 2018 yılı için akış göstergeleri

Ülke	Her 100.000 sakın için giriş miktarı	Her 100.000 sakın için çıkış miktarı	Her 100.000 sakın için salıverilme miktarı	Devir oranı	Her 10.000 mahpus için intihar miktarı	Her 10.000 mahpus için firar miktarı	Ortalama hapis uzunluğu(stok ve akışa bağlı olarak)	Hapishane idaresi tarafından harcanan toplam bütçe
Arnavutluk	151,9	137,4	136,5	40,7	1,9	0,0	14,6	45 308 227,00 €
Andorra	141,8	137,7	137,7	64,6	0,0	0,0	5,2	3 854 275,30 €
Ermenistan	MD	89,1	88,7	MD	8,8	MD	MD	15 158 016,00 €
Avusturya	123,4	120,4	119,4	51,9	12,8	41,7	10,0	493 762 858,32 €
Azerbaycan	71,8	86,7	85,7	29,2	1,8	0,0	MD	47 106 913,00 €
Belçika								
BH: BH (toplam)								
BH: BH (dev. düzeyi)								
BH: Fed. BH								
BH: Sırp Cum.								
Bulgaristan	252,2	88,6	289,3	81,2	0,0	0,0	MD	13 938 764,00 €
Hırvatistan	200,2	187,4	125,2	45,2	9,3	0,0	MD	69 124 113,24 €
Kıbrıs	776,0	147,8	147,8	17,0	13,8	0,0	1,2	17 723 823,00 €
Çek Cum.	100,7	103,0	102,6	33,7	6,5	0,0	24,5	419 798 991,00 €
Danimarka	197,4	118,4	117,1	43,8	12,5	169,9	3,9	459 060 000,00 €
Estonya	135,3	144,6	144,0	45,3	16,7	0,0	16,8	53 604 395,00 €
Finlandiya	100,5	102,5	101,3	67,3	7,3	229,3	5,8	182 975 000,00 €
Fransa	113,8	103,9	103,3	47,4	14,7	35,3	11,2	2 704 981 650,64 €
Gürcistan								
Almanya	114,8	63,3	MD	MD	12,9	55,3	8,1	3 225 652 749,00 €
Yunanistan	98,1	82,9	82,6	42,0	7,5	10,4	11,7	113 997 940,00 €
Macaristan	189,4	204,0	0,8	0,2	1,8	6,6	MD	235 088 625,00 €
İzlanda	75,1	84,4	83,8	70,9	69,4	69,4	6,3	14 496 060,00 €
İrlanda	164,6	161,4	161,0	64,6	2,5	17,6	5,8	352 690 000,00 €
İtalya	78,3	83,5	83,0	46,8	10,1	21,8	14,9	2 879 135 274,00 €
Letonya	MD	MD	MD	MD	5,7	0,0	MD	54 554 891,00 €
Lihtenştayn	164,2	133,8	133,8	68,0	0,0	0,0	2,0	MD
Litvanya	300,9	MD	173,4	32,7	6,2	9,3	9,4	695 240 000,00 €
Lüksemburg	155,6	174,3	171,3	63,4	0,0	241,0	8,2	60 300 937,19 €
Malta								
Moldova	91,2	107,2	106,4	36,9	8,6	1,4	25,9	26 904 870,00 €
Monako	339,4	349,6	349,6	90,1	0,0	0,0	2,7	3 412 360,44 €
Karadağ	425,6	425,5	424,4	69,5	0,0	0,0	5,2	10 086 836,33 €
Hollanda	178,5	178,3	175,8	74,4	9,2	414,2	3,7	701 892 000,00 €
Kuzey Makedonya	88,6	106,6	99,1	51,6	0,0	191,2	14,4	18 279 485,00 €
Norveç	145,8	139,6	139,0	66,9	3,1	93,0	5,3	409 586 022,00 €
Polonya	204,4	208,9	208,6	52,9	3,3	0,3	5,9	726 211 404,39 €
Portekiz	47,4	53,6	52,9	30,7	8,5	6,2	32,4	269 874 174,00 €
Romanya	54,6	68,0	67,7	42,2	4,8	4,4	31,0	295 301 288,00 €
Rusya Fed.	MD	192,7	191,0	MD	5,0	1,7	MD	3 515 102 931,65 €
San Marino	60,7	66,5	60,7	95,5	0,0	(20)	2,1	551 388,00 €
Sırbistan	303,6	299,7	298,3	65,2	0,0	39,6	6,1	83 338 290,00 €
Slovak Cum.	160,3	123,0	123,0	35,2	4,9	3,9	MD	173 848 491,00 €
Slovenya	115,5	114,0	114,0	62,0	0,0	35,8	8,3	39 877 804,46 €
İspanya (toplam)	73,6	80,5	80,1	39,9	6,4	3,6	20,6	1 589 327 950,70 €
İspanya (Devlet İd.)	73,8	83,8	83,4	41,0	5,9	3,2	21,1	1 142 970 617,70 €
İspanya (Katalonya)	72,6	63,1	62,7	34,0	9,6	6,0	18,3	446 357 333,00 €
İsveç	(87,3)	85,6	85,6	57,6	3,3	209,5	7,9	723 089 688,00 €
İsviçre	(604,2)	MD	MD	MD	8,6	230,4	1,6	MD
Türkiye	MD	MD	280,9	MD	1,6	0,3	MD	1 183 254 371,91 €
Ukrayna								
BK: İng. ve Galler	222,9	105,6	105,1	32,4	11,2	MD	7,5	3 609 000,00 €
BK: Kuzey İrlanda	227,9	7,3	7,3	74,5		0,0	4,1	143 422 000,00 €
BK: İskoçya	404,5	547,3	MD	MD		2,5	4	388 100 000,00 €
Ortalama	(185,7)	143,4	137,2	51,8	7,2	(515,1)	10,2	
Medyan	145,8	114,0	117,1	49,5	5,7	6,0	7,7	
Minimum	47,4	7,3	0,8	0,2	0,0	0,0	1,2	
Maksimum	776,0	547,3	424,4	95,5	69,4	(20)	32,4	

Ceza İnfaz Sisteminde Sivil Toplum Derneđi alışmaları İsveç Büyükelçiliđi tarafından desteklenmektedir. Çalışmaların içeriğinden yalnızca Ceza İnfaz Sisteminde Sivil Toplum Derneđi sorumlu olup, üretilen yayınlar, herhangi bir şekilde İsveç Büyükelçiliđi, Sida'nın görüşlerini yansıtmamaktadır.

Bu belge Etkiniz AB Programı kapsamında Avrupa Birliđi finansal desteği ile çevrilmiştir. Bu belgenin içeriğinden yalnızca Ceza İnfaz Sisteminde Sivil toplum Derneđi (CİSST) sorumludur ve hiçbir şekilde Avrupa Birliđi'nin görüşlerini yansıtmamaktadır.

Bu Türkçe yayın, Avrupa Konseyi izniyle, ücretsiz olarak dağıtılmak üzere Ceza İnfaz Sisteminde Sivil toplum Derneđi (CİSST) tarafından hazırlanmış ve yayımlanmıştır. Çeviriden kaynaklanabilecek herhangi bir hatadan Avrupa Konseyi sorumlu tutulamaz.